

Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Kapela za 2022. – 2027. godinu

**Ugovor o izradi Strateškog plana
gospodarskog razvoja Općine Kapela**

**KLASA: 406-01/21-01/6
UBROJ: 2103/02-01-21-6
U Kapeli, 24.06.2021.**

Naziv projekta:

**Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Kapela za
2022. – 2027. godinu**

Vremenski rok projekta:

2022. – 2027.

Naručitelj projekta:

Općina Kapela

Pravna osoba, nositelj projekta:

Nove mogućnosti d.o.o., Vladimira Nazora 6, Lipik

Konzultant na projektu:

mr. sc. Tomislav Lneniček, dipl. ing.

Stručni tim na izradi i provedbi:

**Danijel Kovačec, općinski načelnik
Ivan Babec, pročelnik JUO**

Održana javna rasprava:

Dana _____

**Strateški plan gospodarskog razvoja usvojen
na sjednici Općinskog vijeća:**

**KLASA: _____
UBROJ: _____
U Kapeli, _____**

Sadržaj

1.	Uvod.....	4
2.	Definiranje metodologije i procesa rada.....	5
3.	Analiza stanja Općina Kapela	6
3.1.	Geoprometni položaj	6
3.2.	Klimatska obilježja	8
3.3.	Pregled stanovništva	9
3.3.1.	Stanovništvo po naseljima.....	9
3.3.2.	Nezaposleni i njihova obrazovna struktura	12
3.4.	Gospodarstvo.....	14
3.4.1.	Trgovačka društva	14
3.4.2.	Obrtništvo	21
3.4.3.	Poljoprivredna gospodarstva	21
3.4.4.	Zatečeno stanje poljoprivrednog sektora	22
3.4.5.	Poljoprivredno zemljište	25
3.5.	Stanje infrastrukture	30
3.5.1.	Komunalna infrastruktura	30
3.5.2.	Poduzetnička infrastruktura	30
3.5.3.	Društvena infrastruktura.....	30
3.5.4.	Zaštita okoliša	31
3.6.	Lokalna samouprava	32
3.6.1.	Nadležnost lokalne samouprave	32
3.6.2.	Organizacijska analiza	32
3.6.3.	Analiza prihoda proračuna.....	34
3.7.	Anketnog upitnik za gospodarske subjekte	36
3.7.1.	Prikazati rezultate anketnog upitnika	36
4.	Definiranje vizije gospodarskog razvoja	49
5.	Izrada SWOT i PEST analize.....	49
5.1.	SWOT analiza	49
5.2.	PEST analiza.....	50
6.	Definiranje kritičnih pitanja	51
7.	Definiranje dugoročnih ciljeva, razvojnih prioriteta, mjera i aktivnosti	52
8.	Definiranje mjera, projektnih aktivnosti i odluka i povezivanje sa proračunom.....	55
9.	Zaključak.....	69

1. Uvod

Izrada *Strateškog plana gospodarskog razvoja Općine Kapela za 2021. – 2027. godinu* pokrenuta je iz potrebe da fokus razvoja stavimo na gospodarske aktivnosti s obzirom na trenutno stanje i mogućnosti u kojem se nalazi gospodarstvo, poduzetništvo, poljoprivredna proizvodnja i obrtništvo. Ova izazovna vremena traže kvalitetno i stručno strateško razmišljanje kako bi se racionalnim korištenjem resursa omogućio što bolji gospodarski iskorak. *Strateški plan gospodarskog razvoja* ima za cilj identificirati sve potencijalne projekte koji će doprijeti gospodarskom razvoju i otvaranju novih radnih mjesta. Kako bi se smanjio odlazak mladih i iskoristili svi lokalni resursi te stavili u funkciju novi, razvojni se projekti kroz buduće programsko razdoblje financira EU fondovima.

Općina Kapela angažirala je tvrtku *Nove mogućnosti d.o.o.* da izradi *Strateški plan gospodarskog razvoja Općine kapela za 2022. – 2027. godinu*, sukladno ponudi 601/2021 i potpisanom Ugovoru o izradi *Strateškog plana gospodarskog razvoja Općine Kapela* oznake JDN/6/2021.

Strateški plan gospodarskog razvoja ima za cilj, sukladno provedenoj analizi stanja i provedenom anketnom upitniku, definirati smjernice gospodarskog razvoja Općine Kapela, kako bi stvorili uvjete za pružanje podrške poduzetničkih inicijativa i investitora.

Upravo je razvoj gospodarstva ključan radi otvaranja novih radnih mjesta te ostanak stanovnika na području Općine Kapela, jer je tijekom izrade *Strateškog plana gospodarskog razvoja* u analizi stanja vidljivo drastično smanjenje broja stanovnika te je prisutan trend starenja postojećih stanovnika.

Općina Kapela ima veliko iskustvo u prijavi i provedbi projekata financiranih iz EU sredstava, a osigurala je i uspješan nastavak ovog financiranja i u idućem programskom razdoblju. Potrebno je definirati razvojne projekte te ih prikazati u jednom dokumentu kao što je *Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Kapela*. *Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Kapela za 2022. – 2027. godinu* omogućit će relevantnost za EU financiranje svih planiranih projekata na području Općine kojima je nositelj Općina.

Također, u *Strateškom planu gospodarskog razvoja* definirane su i odluke koje treba donijeti Općinsko vijeće kako bi aktivnosti u ovom dokumentu i zaživile.

Strateški plan gospodarskog razvoja usklađen je sa ostalim strateškim dokumentima na razini Općine, a ovako je usklađen i s Provedbenim programom za mandatno razdoblje 2021. – 2025. te je nadograđen novim trendovima razvoja, kao što su digitalizacijom i zelenom ekonomijom, razvojem programa za mlade i obnovljivim izvorima energije, programom razvoja poduzetništva za mlade poduzetnike i poduzetnice te programom za stare i nemoćne.

2. Definiranje metodologije i procesa rada

Strateški plan gospodarskog razvoja treba definirati jasna usmjerenja kako bi se postigli postavljeni ciljevi. Kako bi izrada ovog dokumenta bila ostvariva i razumljivija širem sloju ljudi, koristit će se nekoliko podloga za izradu same strategije, koja po svojoj vrsti pripada u dinamičku makro-strategiju te je podložna godišnjem ažuriranju. Također, svoj doprinos dat će i sam autor koji je uočio nekoliko nedostataka tijekom i nakon izrade. Osnovni je nedostatak tijekom izrade uključenost šire publike u sam proces izrade ove strategije jer tijekom izrade svaki sudionik koji sudjeluje u izradi zastupa samo svoj interes, dok se kompletna odgovornost oko same provedbe postavlja na Općinu koja izrađuje samu strategiju. Osnovni je nedostatak nakon izrade ovog strateškog dokumenta mogućnost izvršenja svih definiranih ciljeva, razvojnih prioriteta, mjera i aktivnosti koje se definiraju ovom strategijom. Kako bi se riješila ova dva nedostatka, šira će se publika uključiti isključivo kroz anketni upitnik, koji je strogo definiran aktivnostima i ciljevima koje su u nadležnosti same lokalne samouprave, kako želje i interesi pojedinaca ne bi nametali aktivnosti koje su izvan područja djelovanja i mogućnosti lokalne samouprave. Kako bi se osigurala održivost same Strategije, u njoj će biti posebno posvećeni dio koji se odnosi na povezivanje s proračunom Općine Kapela.

Upravo povezivanje s proračunom osigurava realnost i ostvarivost postavljenih ciljeva, definiranih razvojnih prioriteta te provedbu mjera i aktivnosti. Zbog ovog je definirano razdoblje izrade strategije do 2027. godine jer je to objektivno razdoblje do kojeg se mogu planirati aktivnosti. Iako su neki nacionalni dokumenti definirani do 2030. godine, to ne znači da ovaj dokument nije usklađen s nacionalnom razvojnom strategijom, nego definira razvojni pristup takozvano „ODOZDOLA“, što znači da prepoznaje potrebe lokalne sredine, a tijekom 2027. izvršit će se određeno ažuriranje ove razvojne strategije sukladno novonastalim trendovima i situacijama i na taj će se način izvršiti prilagodba definiranim ciljevima i razvojnim prioritetima, kroz nove mjere i aktivnosti koje su potrebne u ostvarenju postavljenih ciljeva.

Strateški plan gospodarskog razvoja Općine Kapela bit će usklađen sa strateškim dokumentima na županijskoj i nacionalnoj razini.

S obzirom na to da je ovo strateški plan gospodarskog razvoja, glavni je fokus na razvoju gospodarstva, poduzetništva i otvaranju novih radnih mjesta. Ovo znači i punjenje proračuna kroz uplatu poreza na dohodak i financiranje svih ostalih aktivnosti koje su u domeni lokalne samouprave, a sukladno Statutu i ostalim aktima Općine Kapela.

3. Analiza stanja Općina Kapela

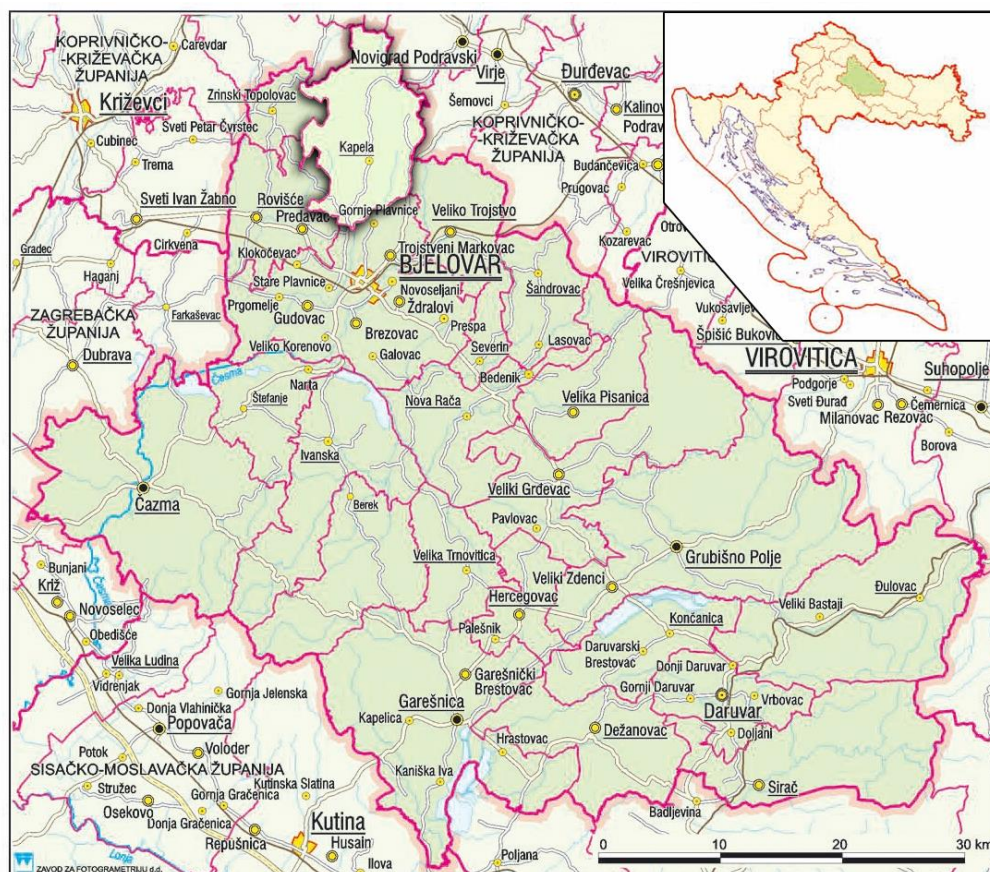
3.1. Geoprometni položaj

Općina Kapela sastavni je dio sjevernog dijela Bjelovarsko-bilogorske županije. Pripada skupini općina koje se nalaze u istočnom dijelu grupe županija središnje Hrvatske, nerazvijenog područja Hrvatske i ključnog čvorišta europskih i regionalnih prometnih pravaca. Kapela je općina koja nema kopnenu granicu s drugom državom, ali svojom sjevernom granicom graniči s Koprivničko-križevačkom županijom.

Općina Kapela graniči :

- sjeverno - s Koprivničko-križevačkom županijom
- istočno - s Općinom Veliko Trojstvo
- južno - s Gradom Bjelovarem
- jugozapadno - s Općinom Rovišće
- zapadno - s Općinom Zrinski Topolovac

Slika 1 Geoprometni položaj Općine Kapela, izvor DZS statistički ljetopis, obrada autora

Sjeverni dio Bjelovarsko-bilogorske županije zauzima bilogorska uzvisina, koja ujedno i predstavlja prostor Općine Kapela. Geografski gledano, Općina Kapela pripada prostoru Panonske (i Peripanonske) megaregije, a svojim najvećim dijelom makroregiji zavale sjeverozapadne Hrvatske. Obuhvaća samo jednu karakterističnu geografsku cjelinu – pobrđe Bilogore. Ovim brežuljkastim krajem, s mladom

geografskom osnovom te petrografskim i geološkim značajkama, dominiraju poljoprivredne i šumske površine.

Općina Kapela kao dio bilogorskog kraja predstavlja granično područje između ravne Podravine na sjeveru i nizinskog područja rijeke Česme na jugu. Glavni prometni pravci, koji povezuju sjever i jug Hrvatske, zaobilaze Općinu Kapela, a glavna prometnica za Podravinu prolazi njezinom istočnom granicom te je tim ovaj pitomi bilogorski kraj pošteđen svih negativnih posljedica vezanih za promet.

S površinom od 144,50 km² Općina Kapela zauzima deveto mjesto među svim gradovima / općinama na području Bjelovarsko-bilogorske županije (iza četiri grada i pet općina), dok s gustoćom od 16,43 st./km² Općina Kapela ima puno manju gustoću naseljenosti od prosjeka Bjelovarsko-bilogorske županije (39,19 st./km²).

3.2. Klimatska obilježja

Na području Općine Kapele ne postoje meteorološka mjerenja, a koriste se adekvatni podaci o klimi, izmjereni u meteorološkoj postaji Bjelovar, koja je udaljena desetak kilometara od središta Općine Kapela.

U prikazu Köppenove klasifikacije klime, prema izmjerenim klimatskim pokazateljima područje Općine Kapela ima umjereno toplu kišnu klimu te se temperature kreću od -3°C do 18°C , dok je najniža izmjerena temperatura iznosila $-26,7^{\circ}\text{C}$, a najveća je izmjerena temperatura bila $37,3^{\circ}\text{C}$.

Tijekom godine na području Općine Kapele padne u prosjeku oko 813 mm oborina i to više u toplom periodu od travnja do rujna, nego u hladnom periodu od studenog do ožujka.

Relativna vlažnost zraka tijekom cijele godine u prosjeku iznosi više od 74% i ne mijenja se puno tijekom godine.

U Općini Kapela tijekom cijele godine najčešće puše slabi vjetar (1-3 Bf) s učestalošću od oko 95% u svim sezonama osim u proljeće kada puše u 91% slučajeva. Umjereni vjetar (4-5 Bf) rijedak je (oko 5% slučajeva), osim u proljeće kad je nešto češći (9%). Jaki vjetar (6-7 Bf) i tišine imaju vrlo malu učestalost (0,2%). U klimatološkim terminima motrenja, u analiziranom razdoblju, nije zabilježen vjetar jači od 7 Bf.

Tijekom godine najveće vrijednosti temperature nastupaju u srpnju kad sijanje Sunca traje oko 9 sati te u kolovozu kad traje 8 sati dnevno. Najniže temperaturne vrijednosti su u zimskim mjesecima i u kasnu jesen – u prosincu kad je trajanje sijanja samo oko 1 sat dnevno te u siječnju, veljači i studenom kad je sijanje oko 2 sata. Minimum u prosincu povezan je s najvećom srednjom mjesečnom količinom naoblake i najmanjom visinom Sunca nad horizontom. Iako bi očekivani najveći broj sunčanih sati trebao biti u lipnju, kad su i visine Sunca najveće, zbog povećane naoblake ovo nije slučaj, već maksimum nastupa u srpnju zbog manje količine naoblake.

Tijekom toplog dijela godine Općina Kapela ima najviše grmljavine. Dani s grmljavinom najbrojniji su u lipnju (6 dana) te u svibnju, srpnju i kolovozu (tri ili četiri dana). Od ukupnog godišnjeg broja dana s grmljavinom (23), 75% otpada na navedene mjesece. S druge strane, tuča je rijetka pojava na području Općine, a ako se pojavljuje, onda je to u svibnju i lipnju.

Kao i u mnogim sličnim geografskim krajevima, i na području Općine Kapela uočene su značajnije promjene klimatološke osnove. Zime postaju sve blaže i kraće, a ljeta toplija i bez oborina.

Sukladno Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. godine s pogledom na 2070. godinu, zabilježen je porast temperature za $+ 1,1^{\circ}\text{C}$, što je posljedica povećanja stakleničkih plinova. Ovako je porast temperature zabilježen i u Općini Kapela.

3.3. Pregled stanovništva

3.3.1. Stanovništvo po naseljima

Tablica 1 Broj stanovnika i kućanstava te gustoća naseljenosti, izvor: Popisi stanovništva 2001, 2011 i 2021

Područje	Površina a km ²	Stanovništvo			Kućanstva			Gustoća Naseljenosti 2021 st./km ²
		2001.	2011.	2021.	2001.	2011.	2021.	
RH	56.594	4.437.460	4.284.889	3.888.529	1.477.377	1.519.038	1.438.423	68,71
ŽUPANIJA BJELOVARSKO BILOGORSKA	2.640	133.084	119.764	103.448	44.269	41.128	37.247	39,19
OPĆINA KAPELA	144,5	3.516	2.984	2.374	1.142	1.023	860	16,43

U Tablici 1 prikazana je površina te broj stanovnika i kućanstava na državnoj, županijskog i općinskoj razini, prema *Popisima stanovništva 2001, 2011 i 2021*. Podatci obuhvaćaju dvadesetogodišnje razdoblje u navedenim parametrima i dodatno obuhvaćaju podatak o gustoći naseljenosti 2021. godine za predmetna područja.

Prema *Popisima stanovništva 2001 i 2011*, uočen je značajan trend smanjenja broja stanovnika na području Općine Kapela. Ovaj se trend nažalost nastavlja i nakon *Popisa stanovništva 2021*. Promjene izražene brojevima pokazuju da se broj stanovnika smanjio od 2001. godine kad je iznosio 3516 te od popisa 2011. godine kad je iznosio 2984, na 2374 stanovnika prema popisu iz 2021. godine. Ovim su se depopulacija i negativni rast povećali s pada broja stanovnika od 532 u ranijem desetogodišnjem razdoblju na pad od dodatnih 610 stanovnika u posljednjem desetogodišnjem razdoblju.

Prema ovom, iz navedenih je podataka vidljiv ukupan postotni pad broja stanovnika u posljednjih 20 godina od 32,5% te apsolutni broj pada broja stanovnika od 1142, odnosno dvanaest prosječnih naselja Općine.

Rezultat smanjenja broja stanovnika izravno je utjecao i na prosječnu gustoću naseljenosti, koja za Općinu Kapela prema *Popisu 2021* iznosi 16,43 st./km², što je preko četiri puta manja prosječna naseljenost u odnosu na prosjek županije te preko deset puta manja prosječna naseljenost u odnosu na prosjek države.

Posljedično smanjenju broja stanovnika, dogodilo se i smanjenje broja kućanstava. Ovaj se broj kreće od 1142 kućanstva u 2001. godini, preko pada na 1023 kućanstva u 2011. godini, sve do broja od 860 kućanstava prema *Popisu 2021*.

Ukupni postotni pad broja kućanstava u posljednjih 20 godina prema ovom iznosi gotovo 25%, što u apsolutnom broju za Općinu Kapela danas iznosi 282 kućanstva manje u odnosu na 2001. godinu.

Tablica 2 Broj stanovnika po naseljima prema popisima stanovništva po indeksima

Naselje	2001.	Indeks 2011/2001	2011.	Indeks 2021/2011	2021.	Indeks 2021/2001
Babotok	124	90,32	112	72,32	81	65,32
Botinac	130	91,54	119	72,27	86	66,15
Donji Mosti	241	87,14	210	80,48	169	70,12
Gornje Zdelice	158	81,01	128	74,22	95	60,13
Gornji Mosti	98	79,59	78	65,38	51	52,04
Jabučeta	67	92,54	62	64,52	40	59,70
Kapela	504	84,92	428	82,94	355	70,44
Kobasičari	212	89,15	189	89,42	169	79,72
Lalići	38	60,53	23	82,61	19	50,00
Lipovo brdo	133	86,47	115	75,65	87	65,41
Nova Diklenica	154	74,03	114	85,96	98	63,64
Novi Skucani	202	97,03	196	73,47	144	71,29
Pavlin Kloštar	169	89,94	152	76,32	116	68,64
Poljančani	103	76,70	79	58,23	46	44,66
Prnjavor	28	78,57	22	100,00	22	78,57
Reškovci	45	75,56	34	91,18	31	68,89
Sredice Gornje	210	75,71	159	71,07	113	53,81
Srednja Diklenica	58	100,00	58	84,48	49	84,48
Srednji Mosti	122	80,33	98	71,43	70	57,38
Stanići	146	84,25	123	78,05	96	65,75
Stara Diklenica	70	80,00	56	89,29	50	71,43
Starčevljani	176	85,80	151	83,44	126	71,59
Stari Skucani	181	71,27	129	95,35	123	67,96
Šiptari	85	88,24	75	92,00	69	81,18
Tvrda Reka	29	100,00	29	79,31	23	79,31
Visovi	33	136,36	45	102,22	46	139,39
Općina Kapela	3.516		2.984		2.374	

Tablica 2 donosi podatke o broju stanovnika po naseljima koja pripadaju Općini Kapela, u svojim apsolutnim iznosima uz indeksne vrijednosti, po godinama *Popisa stanovništva 2001, 2011 i 2021.*

Prosječan broj stanovnika u naseljima, zajedno s Općinom Kapela, iznosi 91 stanovnik. Znakovito je da čak 15 mjesta od ukupno 26 ima broj stanovnika manji od navedenog prosjeka te da je broj stanovnika u rubnim i ruralnim dijelovima Općine izrazito nizak, poput Tvrde Reke s 23 stanovnika, Visova s 46 stanovnika ili Stare Diklenice koja broji 50 stanovnika.

Prema *Popisu stanovništva 2021*, Općina Kapela ima 2374 stanovnika, što predstavlja 2,3 % od ukupnog broja stanovnika Bjelovarsko-bilogorske županije, odnosno 0,06% od ukupnog broja stanovnika Hrvatske. Ukupno stanovništvo raspoređeno je u 26 naselja, prosječne veličine od 91 stanovnika po naselju.

Naselja su: Babotok, Botinac, Donji Mosti, Gornje Zdelice, Gornji Mosti, Jabučeta, Kapela, Kobasičari, Lalići, Lipovo Brdo, Nova Diklenica, Novi Skucani, Pavlin Kloštar, Poljančani, Prnjavor, Reškovci, Sredice Gornje, Srednja Diklenica, Srednji Mosti, Stanići, Stara Diklenica, Starčevljani, Stari Skucani, Šiptari, Tvrda Reka i Visovi.

Bjelovarsko-bilogorska županija, kao i Općina Kapela, već duže vrijeme bilježi negativan prirodni prirast (broj umrlih veći od broja rođenih) stanovništva, kao i negativne emigracijske trendove. Općina Kapela jedna je od općina s najkritičnijim padom broja stanovnika te se u njoj svakih 10 godina dogodi smanjenje broja stanovnika od 15-20%.

Mjesto Visovi jedino bilježi rast broja stanovnika u posljednjih 20 godina, kako u ranijem desetogodišnjem razdoblju, što je vidljivo u vrijednosti indeksa 136,36, tako i uz zadržavanje rasta i za posljednje

desetogodišnje razdoblje, kad indeks iznosi 102,22. U apsolutnim iznosima broj se stanovnika kretao od 33 stanovnika u 2001. godini preko 45 u 2011. godini do 46 stanovnika u 2021. godini.

Trendovi negativnog prirasta uočljivi su i kroz indeks pokazatelje za svako naselje. Tako najveći pad broja stanovnika u 2021. godini, u odnosu na 2001. godinu, odnosno za period od 20 posljednjih godina, bilježe naselja: Poljančani smanjenje broja stanovnika sa 103 na 46 (- 56%, indeks 44,66), Lalići smanjenje s 38 na 19 stanovnika (-50%, indeks 50), Gornji Mosti smanjenje s 98 na 51 stanovnika (-48%, indeks 52,04), Sredice Gornje smanjenje s 210 na 113 stanovnika (-46%, indeks 53,81), Srednji Mosti smanjenje sa 122 na 70 stanovnika (-43%, indeks 57,38).

U Općini Kapela nastala je najveća depopulacija stanovništva u periodu od 1961. do 1981. godine kad je zabilježen i najveći pad broja stanovnika od 17%, u periodu od 10 godina. Nakon Drugog svjetskog rata započeli su procesi industrijalizacije i urbanizacije u gradovima i procesi depopulacije u ruralnim naseljima, a kojima je zahvaćena i Općina Kapela, ponajviše jer se nije industrijski razvijala. Uslijed navedenog, pojavila se uobičajena migracija u obližnje gradove i industrijska naselja.

Sve do početka 60-ih godina 20. stoljeća natalitet je bio veći od mortaliteta. Prirodni je priraštaj tako omogućavao stabilan broj stanovnika te pokriva negativnu migracijsku bilancu. Današnji se trendovi negativno odražavaju i na dobno-spolnu strukturu stanovništva, a istovremeno vitalni indeks stanovništva Općine u stalnom je padu. U vezi s prirodnim kretanjem stanovništva, smanjuje se prosječna veličina domaćinstva gdje sve više prevladavaju samačka staračka domaćinstva, čiji se broj također generalno smanjuje.

Upoznavajući važnost faktora stanovništva za dugoročni društveno-gospodarski razvitak, kao i korištenje prostora i činjenicu da stanovništvo mijenja vitalne značajke, ipak dolazi do sporosti demografskih procesa. Razvitak stanovništva zahtjeva pozitivno mijenjanje brojnih čimbenika kojima je moguće utjecati na zaustavljanje negativnih demografskih tijekova i ostvarenje uvjeta za postizanje promjena i rezultata na ovom području vrlo važnog, baznog temelja razvitka.

3.3.2. Nezaposleni i njihova obrazovna struktura

Tablica 3 Nezaposleni i školska sprema

Godina	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
Školska sprema						
Bez škole	28	19	20	14	15	11
Osnovna škola	81	70	51	38	42	26
SŠ 3. razreda	75	65	48	35	42	33
SŠ 4. razreda	44	31	19	19	21	16
Gimnazija	1	2	1	2	1	0
Viša škola	4	6	0	3	2	1
Fakulteti	5	1	2	1	2	0
UKUPNO	238	194	141	112	125	87

Podaci u Tablici 3 donose podatke o školskoj spremi nezaposlenih stanovnika Općine Kapela u periodu od 2016. do 2021. godine.

Ukupan broj nezaposlenih stanovnika 2016. godine od 238 smanjio se u 2021. godini na samo 87 stanovnika, što predstavlja smanjenje od preko 63% u samo 6 godina, a što je direktno povezano i s odljevom stanovništva u veća središta.

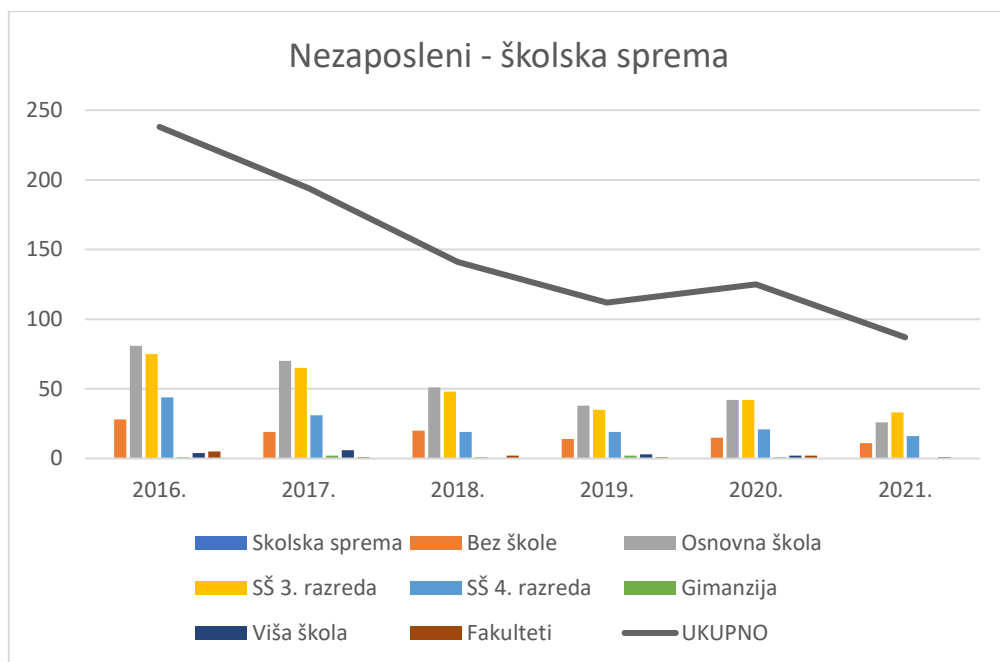
Uočljivo je i značajnije smanjenje broja nezaposlenih stanovnika s najnižom stručnom spremom: bez škole (2016. godine s 28 na 11 stanovnika u 2021. godini) i samo s osnovnom školom (2016. godine s 81 na 26 stanovnika u 2021. godini). Nastavno, 15 nezaposlenih osoba 2020. godine nije završilo školu u odnosu na 28 nezaposlenih osoba bez završene škole 2016. godine.

Najzastupljenija je školska sprema po nezaposlenom stanovniku trogodišnja srednja škola koja je uz osnovnu školu prevladavala svake promatrane godine.

Broj nezaposlenih stanovnika sa završenom višom i visokom školom također se smanjivao kroz godine (2016. godine za višu školu iznosio je 4, a za fakultet 5 nezaposlenih osoba dok u 2021. godini u prosjeku iznosi 1 nezaposlena osoba).

U svim navedenim podacima vidljiv je generalni trend pada broja nezaposlenih stanovnika po svim kategorijama školske spreme, što je direktno povezano sa smanjenjem broja stanovnika na području općine i općenito zbog odljeva i preseljenja mladih u gradove, tj. veća industrijska središta.

Grafikon 1 Nezaposleni i školska sprema

Grafikon 1 daje grafički pregled strukture nezaposlenih osoba prema školskoj spremi u Općini Kapela za period od 2016. do 2021. godine, gdje je uočljivo da je najviše nezaposlenih gotovo svake promatrane godine bilo kod stanovnika s osnovnom i trogodišnjom srednjom školom. Cjelokupan trend broja nezaposlenih, bez obzira na školsku spremu, kroz promatrani šestogodišnji period pokazuje naglašeni pad zbog spomenutih ekonomsko-migracijskih kretanja kroz odljev stanovništva.

Grafikon 1 svojom vizualnom posebnosti ukazuje na povećanje broja nezaposlenih osoba skoro po svim kategorijama školske spreme (osim gimnazije i više škole) 2020. godine, zbog poznatih razloga nastupanja svjetske pandemije.

3.4. Gospodarstvo

3.4.1. Trgovačka društva

Tablica 4 Broj poduzetnika po godinama, izvor FINA, obrada autora

Šifra	Opis šifre djelatnosti	2016	2018	2020
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	6	7	6
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4	4	5
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	2	2	2
F	GRAĐEVINARSTVO	2	7	10
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	3	4	4
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1	3	4
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	4	3	5
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	3	3	3
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1	2	1
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	26	35	40

U Tablici 4 sadržan je prikaz broja poduzetnika za godine 2016., 2018. i 2020. po glavnim djelatnostima, a koje su najzastupljenije u Općini Kapela. Iz navedenih podataka odmah je vidljiv značajan porast broja poduzetnika u djelatnosti građevinarstva, od 2 poduzetnika 2016. godine do 7 poduzetnika u 2018. godini te 10 građevinskih poduzetnika u 2020. godini. Uzrok ovih kretanja usko je povezan s povećanjem broja građevinskih poduzetnika na nivou županije i određenih dijelova države te sveukupno u vezi s ekonomskim uvjetima u zemlji, cijenom građenja, inflacijom, rastom populacije, urbanizacijom, dostupnošću stranih pomoći, kredita i bespovratnih sredstava te državnim, regionalnom i lokalnom politikom.

Preostale djelatnosti zadržale su gotovo istu razinu broja poduzetnika tijekom promatranih godina.

Grafikon 2 Broj poduzetnika po godinama u Općini Kapela

Podatci u Grafikonu 2 pokazuju broj poduzetnika tijekom perioda od 2016. do 2020. godine gdje je uočljivo da je taj broj kontinuirano rastao od 26 poduzetnika 2016. godine do 40 poduzetnika 2020. godine, što predstavlja rast od preko 53% tijekom četiri godine.

Tablica 5 Ukupni prihodi po djelatnostima, izvor FINA, obrada autora

Šifra i opis djelatnosti		Ukupni prihodi (u tisućama kuna)					
Šifra	Opis šifre djelatnosti	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5.399	15.734	21.946	29.310	29.501	34.724
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2.575	4.844	4.315	5.097	6.414	9.679
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1.886	1.882	2.307	2.758	3.749	4.895
F	GRAĐEVINARSTVO	955	493	1.101	2.178	4.095	6.090
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	15.010	14.690	18.765	13.718	14.796	15.984
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	0	3.038	10.588	10.162	17.504	16.087
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	8.151	9.945	10.703	9.194	7.517	5.787
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	393	437	509	581	610	569
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0	65	108	136	17	21
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	34.370	51.127	70.343	73.134	84.203	93.835

Tablica 5 donosi podatke o ukupnom prihodu po najzastupljenijim djelatnostima u Općini Kapela u periodu od 2015. do 2020. godine.

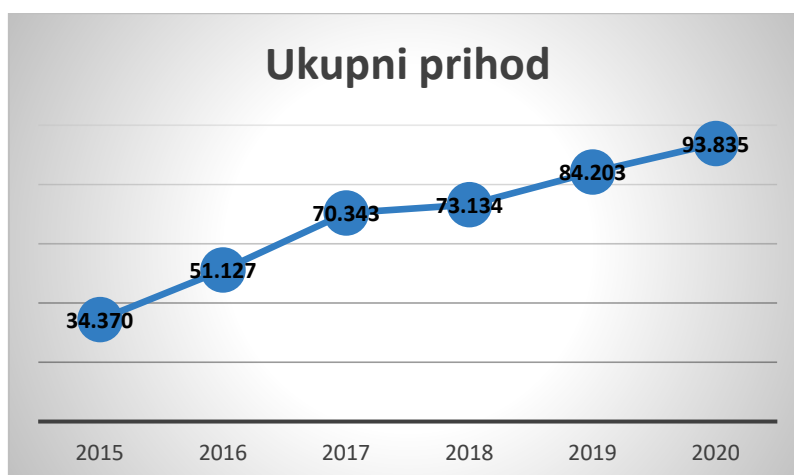
Unatoč paradoksalnom padu broja stanovnika na području Općine, u odnosu na porast broja poduzetnika iz ranije prikazanih podataka, ipak je primjetan kontinuirani porast ukupnih prihoda po promatranim godinama.

Iz navedenih podataka vidljivo je i da su najveće ukupne prihode tijekom promatranih godina ostvarile četiri djelatnosti: trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (G), zatim poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A), prijevoz i skladištenje (H) – osim 2015. godine – te djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (I).

Poljoprivreda i šumarstvo bilježe najveći porast godišnjih prihoda od 2015. godine do 2020. godine, za više od 6,4 puta, potom slijedi djelatnost građevinarstva (F) s gotovo istim porastom za 6,3 puta.

Pad ukupnih godišnjih prihoda jedino bilježe: ostale uslužne djelatnosti (S), uz vrijednost 0,00 u 2015. godini i djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (I).

Grafikon 3 Prikaz ukupnog prihoda po godinama u Općini Kapela

Na Grafikonu 3 dan je prikaz ukupnih prihoda po godinama od 2015. do 2020. godine za sve djelatnosti zajedno, a gdje je jasno i pojednostavljeno grafički vidljiv spomenuti kontinuirani rast prihoda s određenom stagnacijom u 2018. godini.

Tablica 6 Prikaz dobiti prije oporezivanja po djelatnostima i godinama, izvor FINA, obrada autora

Šifra i opis djelatnosti		Dobit prije oporezivanja (u tisućama kuna)					
Šifra	Opis šifre djelatnosti	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	94	574	705	978	921	1.021
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	317	652	638	607	99	1.024
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	64	39	21	16	17	17
F	GRAĐEVINARSTVO	18	7	273	452	293	1.463
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	594	1.108	625	450	278	1.090
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	0	32	119	163	159	165
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	92	88	104	91	45	26
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	29	28	61	64	56	54
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0	0	6	10	1	7
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	1.208	2.527	2.551	2.832	1.869	4.867

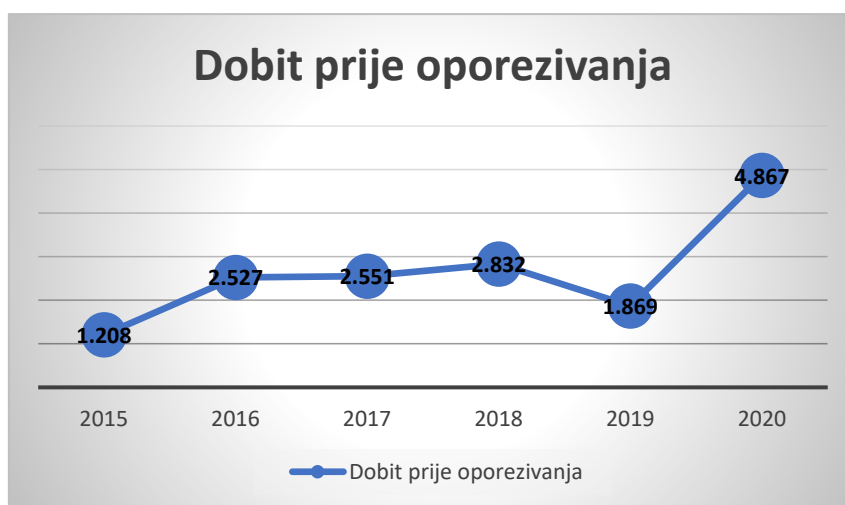
Podatci u Tablici 6 donose uvid u iznose dobiti prije oporezivanja po zastupljenim djelatnostima u Općini Kapela u periodu od 2015. do 2020. godine.

Najveći rast dobiti prije oporezivanja bilježi građevinski sektor (F), što je ujedno i najveći pojedinačan rast po djelatnosti za navedeni period, s 18.000,00 kn na 1.463.000,00 kn u 2020. godini.

U ukupnim iznosima po godinama izdvaja se 2019. godina kao godina početka pandemije i pada vrijednosti ukupno ostvarene dobiti po svim djelatnostima osim djelatnosti opskrbe vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenja otpadom i sanacije okoliša (E), koja bilježi minimalni rast te ga zadržava i u 2020. godini.

Općenito, iz navedenih podataka uočljiv je porast ukupne godišnje dobiti prije oporezivanja, u promatranom periodu od 6 godina, za 4 puta, za sve djelatnosti zajedno, odnosno s 1.208.000,00 kn u 2015. godini na 4.867.000,00 kn u 2020. godini.

Grafikon 4 Ukupna dobit prije oporezivanja po godinama

Grafikon 4 prikazuje sažetak podataka o kretanju vrijednosti dobiti prije oporezivanja, po zastupljenim djelatnostima tijekom šest promatranih godina, od 2015. do 2020. godine u Općini Kapela. Vrijednost dobiti tako se kretala od početne razine od 1.208.000,00 kn, s kontinuiranom stagnacijom tijekom 2016., 2017. i 2018. godine, da bi 2019. godine zabilježila pad zbog nastalih uvjeta globalne pandemije te ostvarila visoki porast vrijednosti u 2020. godini od 4.867.000,00 kn.

Tablica 7 Prikaz poreza na dobiti prije oporezivanja po djelatnostima i godinama, izvor FINA, obrada autora

Šifra i opis djelatnosti		Porez na dobit (u tisućama kuna)					
Šifra	Opis šifre djelatnosti	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	15	114	126	174	164	181
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	64	131	77	75	18	170
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	11	8	3	2	2	2
F	GRAĐEVINARSTVO	6	2	33	55	34	157
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	122	225	120	79	45	127
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	0	6	21	31	31	6

I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	2	0	1	31	18	0
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	6	6	7	7	6	4
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0	0	1	1	0	1
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	226	493	390	456	317	648

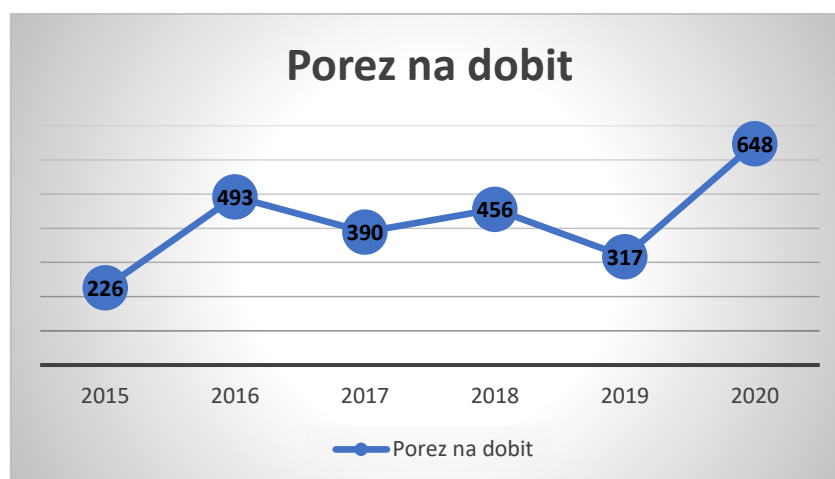
Vrijednost poreza na dobit prije oporezivanja po djelatnostima i godinama od 2015. do 2020. godine prikazana je podacima u Tablici 7.

Najveće i najznačajnije iznose / obaveze poreza na dobit tijekom svih godina bilježe sljedeće djelatnosti: poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo (A), prerađivačka industrija (C) te trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (G) i građevinarstvo (F).

Pri čemu djelatnosti pod šifrom (A) i (F) imaju kontinuirani rast obaveze poreza na dobit, unatoč tom što ga Općina nije bilježila svake godine u ukupnim iznosima za sve djelatnosti.

Djelatnosti (S), (I) i (H) nekih godina uopće nisu imale obvezu poreza na dobit.

Grafikon 5 Porez na dobit po godinama u tisućama kuna

Iz Grafikona 5 vidljivo je promjenljivo kretanje ukupne vrijednosti obaveze poreza na dobit po godinama od 2015. do 2020. za Općinu Kapela. Ovdje se oscilacija vrijednosti izmjenjuje gotovo pravilno iz godine u godinu, s naglašenom razlikom između početne vrijednosti u 2015. godini, u odnosu na vrijednost u 2020. godini koja se povećala gotovo tri puta.

Tablica 8 Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada po godinama i djelatnostima, izvor FINA, obrada autora

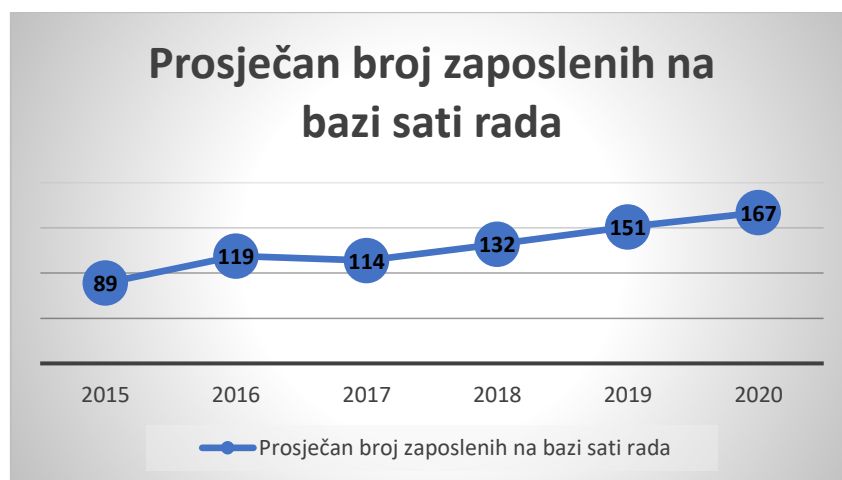
Šifra i opis djelatnosti		Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada					
Šifra	Opis šifre djelatnosti	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	11	16	22	27	26	25
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	12	19	16	15	12	14
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	13	13	13	12	15	19
F	GRAĐEVINARSTVO	12	8	6	16	31	42

G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	8	10	13	14	11	10
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	0	12	14	16	22	24
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	30	36	24	25	28	27
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	3	4	5	6	6	6
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0	1	1	1	0	0
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	89	119	114	132	151	167

Prosječan broj zaposlenih prikazan u Tablici 8 baziran je na broju sati rada po djelatnostima i po godinama od 2015. do 2020. i pokazuje da je ovaj broj u ukupnoj vrijednosti za sve djelatnosti kontinuirano rastao u svim godinama u odnosu na prethodne, osim 2017. godine kad se bilježi blagi pad.

Najveći rast broja zaposlenih na bazi sata rada bilježi građevinski sektor (F) i prijevoz i skladištenje (H), a najmanji rast, odnosno pad broja zaposlenih, ostale uslužne djelatnosti (S) i djelatnosti pružanja smještaja (I).

Grafikon 6 Prosječan broj zaposlenih na bazi sati rada po godinama

Općenito gledano, na Grafikonu 6 prikazan je jedan blagi i usporeni rast broja zaposlenih na bazi sata rada po promatranim djelatnostima u Općini Kapela, od 2015. do 2020. godine, s odmah uočljivim i jednim padom broja zaposlenih na bazi sata rada u 2017. godini.

Znakovit je i porast ukupnog promatranog broja zaposlenih u danom rasponu godina, s 89 na 167, odnosno za gotovo dva puta.

Tablica 9 Prosječna mjesečna neto plaća po zaposleniku po djelatnostima i godinama, izvor FINA, obrada autora

Šifra i opis djelatnosti		Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom					
Šifra	Opis šifre djelatnosti	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	2.055	3.200	3.079	2.941	3.235	3.537

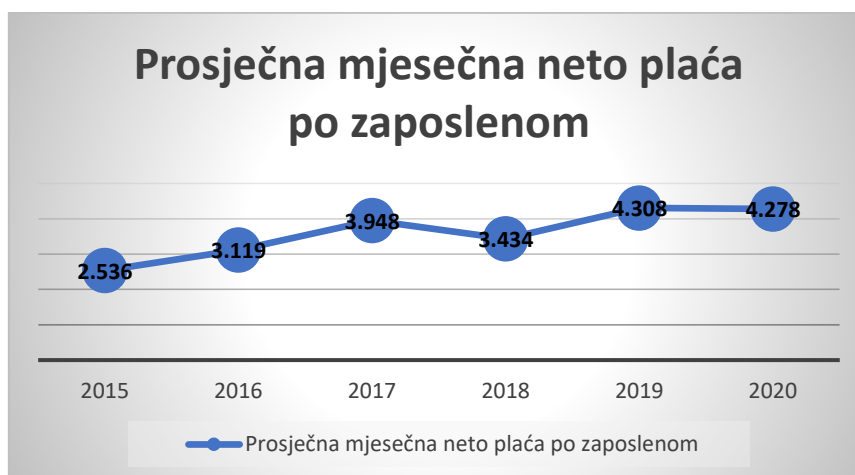
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2.925	3.183	3.804	4.045	4.244	3.829
E	OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	1.806	2.493	3.269	3.185	3.882	4.949
F	GRAĐEVINARSTVO	1.311	1.341	2.674	2.987	5.281	4.453
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	3.734	3.549	3.199	3.064	3.933	3.969
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	0	2.122	3.663	3.951	5.015	4.583
I	DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	3.030	3.880	6.457	3.968	4.300	4.364
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	2.681	3.503	2.217	2.991	3.181	3.933
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	0	1.664	4.027	3.953	0	0
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	2.536	3.119	3.948	3.434	4.308	4.278

Vrijednost prosječne mjesečne neto plaće po zaposleniku po djelatnostima i godinama od 2015. do 2020. prikazana je u Tablici 9.

Zanimljivo je da promatrana vrijednost neto plaća ima svoj kontinuirani, pomalo ubrzani, rast, sve do 2018. godine kad nastupa njezin pad zbog značajnijeg pada vrijednosti plaća u djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (I), za gotovo 39% u odnosu na prethodnu, 2017. godinu. Ujedno je i iznos od 6.457,00 kn neto plaće 2017. godine u djelatnosti pružanja smještaja (I) i najveći zabilježeni iznos u promatranom periodu za sve djelatnosti.

Temeljem podataka u Tablici 9 nailazimo i na zaključak da je prosječni iznos neto plaće po zaposleniku, po svim djelatnostima zajedno, od 2015. do 2020. godine, iznosio 3.603,83 kn.

Grafikon 7 Prosječna mjesečna neto plaća po zaposleniku po godinama

Ovaj kontinuirani rast neto plaće po zaposleniku od 2015. do 2017. godine najuočljiviji je u grafičkom prikazu Grafikona 7, zajedno s padom vrijednosti neto plaće u 2018. godini, a nakon koje ponovo raste i zadržava dostignutu razinu u 2020. godini.

3.4.2. Obrtništvo

Tablica 10 Prikaz broja obrtnika po djelatnostima u 2021. godini, izvor obrtni registar, obrada autora

Šifra	DJELATNOST	2021.
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	2
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	1
F	GRAĐEVINARSTVO	2
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1
H	PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	1
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1
Z	UKUPNO SVE DJELATNOSTI	9

Tablica 10 donosi podatke o broju obrtnika na području Općine Kapela po djelatnostima u 2021. godini. Ovaj broj za sve djelatnosti iznosi 1, osim u djelatnostima poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (A) te u građevinarstvu (F) gdje iznosi 2 obrtnika po navedenoj djelatnosti. Ukupan broj obrtnika na području Općine u 2021. godini iznosio je 9.

3.4.3. Poljoprivredna gospodarstva

Tablica 11 Struktura organizacijskih oblika poljoprivrednih gospodarstava u 2021. godini, izvor Agronet

ORGANIZACIJSKI OBLIK	STATUS	BROJ PG
OBITELJSKO GOSPODARSTVO		177
OBITELJSKO GOSPODARSTVO	OPG za proizvodnju	183
OBITELJSKO GOSPODARSTVO	OPG za proizvodnju i preradu	1
OBITELJSKO GOSPODARSTVO	OPG za proizvodnju i usluge	1
OBRT		1
TRGOVACKO DRUSTVO		7
SAMOOPSKRBNO POLJOPRIVREDNO GOSPODARSTVO (SOPG)		57

U Tablici 11 nalaze se podatci o broju poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Kapela u 2021. godini po strukturi organizacijskih oblika, ovisno je li im statusna namjena bila za samo proizvodnju, proizvodnju i preradu ili proizvodnju i usluge te je li osnovano kao samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo, kao obrt ili kao trgovačko društvo.

Prema ovim podacima vidljivo je da u potpunosti dominiraju obiteljska gospodarstva (177), obiteljska gospodarstva za proizvodnju (188) i samoopskrbna poljoprivredna gospodarstva (57).

Tablica 12 Broj traktora po PG-u i količina u 2021. godini, izvor Agronet

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA	BROJ PG-A	KOLICINA
Pogonski strojevi / Traktor / traktor < 35kW	57	59
Pogonski strojevi / Traktor / traktor 35 – 50kW	37	38
Pogonski strojevi / Traktor / traktor 50 – 75kW	34	41
Pogonski strojevi / Traktor / traktor 75 – 100kW	16	18
Pogonski strojevi / Traktor / traktor 100 – 150kW	7	13

U Tablici 12 nalaze se podatci o broju traktora po poljoprivrednom gospodarstvu u 2021. godini. Prema ovom, Općina Kapela ima najviše pogonskih strojeva / traktora od < 35kW na svojim poljoprivrednim gospodarstvima, ukupno 59 na 57 PG-a. S povećanjem pogonske snage i troška nabave stroja ovaj se broj smanjuje po poljoprivrednom gospodarstvu pa traktora pogonske snage od 100 – 150kW ima ukupno 13 na 7 PG-a.

3.4.4. Zatečeno stanje poljoprivrednog sektora

Tablica 13 Broj stoke po PG-u u 2021. godini, izvor Agronet

STOKA	BROJ PG-A	KOLICINA
GOVEDO - broj grla	92	1773
KONJI - broj grla	6	11
KOZE - broj grla	10	252
OVCE - broj grla	74	1731
PČELE - broj košnica	7	523
SVINJE - broj grla	46	1452

Podatci o broju grla stoke i broju košnica za pčele u 2021. godini na području Općine Kapela nalaze se u Tablici 13.

Iz Tablice 13 iščitavamo da su najzastupljenije vrste stoke 2021. godine na poljoprivrednim gospodarstvima bila goveda – prosječno 19 grla/PG, ovce – prosječno 23 grla/PG i svinje – prosječno 31 grlo/PG.

Na području Općine Kapela 7 PG-a ima 523 košnice ili 75 košnica/PG u 2021. godini.

Ostala su stoka koja se uzgaja konji i koze.

Tablica 14 Broj objekata na PG-u u 2021. godini, izvor Agronet

OBJEKTI NA GOSPODARSTVU	BROJ PG-A	KOLICINA
1/ OBJEKT ZA DRŽANJE STOKE	23	24

2/ OBJEKT ZA DRŽANJE POLJOPRIVREDNIH STROJEVA, OPREME I REPRO-MATERIJALA (POMOĆNE ZGRADE)	74	74
3I OBJEKTI ZA PROIZVODNJU U ZASTIČENOM PROSTORU (GLJIVE, POVRCE, CVIJEĆE)	2	2
4/ OBJEKTI ZA SKLADIŠTENJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA	45	45
5/ OBJEKT S OPREMOM ZA PRERADU I PAKIRANJE ODNOSNO PROIZVODNJU POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA	5	5
9/ OSTALO	4	4

Broj objekata na poljoprivrednom gospodarstvu u 2021. godini u Općini Kapela prema namjeni prikazan je u Tablici 14.

Prema podacima iz ove Tablice vidljivo je da najveći broj objekata na gospodarstvima pripada objektima za držanje poljoprivrednih strojeva, opreme i repromaterijala, tzv. pomoćne zgrade (74), zatim po broju slijede objekti za skladištenje poljoprivrednih proizvoda (45) i objekti za držanje stoke (23). Općenito gledano, svako poljoprivredno gospodarstvo u prosjeku posjeduje jednu vrstu nekog od navedenih objekata.

Tablica 15 Broj izdvojenih pogona/proizvodnih jedinica PG-a u 2021. godini, izvor Agronet

IZDVOJENI POGONI / PROIZVODNE JEDINICE	BROJ PG-A	KOLICINA
1/ OBJEKT ZA DRŽANJE STOKE	40	40
3I OBJEKTI ZA PROIZVODNJU U ZASTIČENOM PROSTORU (GLJIVE, POVRCE, CVIJEĆE)	1	1
5/ OBJEKT S OPREMOM ZA PRERADU I PAKIRANJE ODNOSNO PROIZVODNJU POLJOPRIVREDNIH I PREHRAMBENIH PROIZVODA	1	1

U Tablici 15 naveden je broj izdvojenih pogona / proizvodnih jedinica po poljoprivrednom gospodarstvu u 2021. godini.

Podatci govore da kod 40 poljoprivrednih gospodarstava, svaki ima po jedan objekt za držanje stoke te da još svako gospodarstvo ima objekt za proizvodnju u zaštićenom prostoru i objekt s opremom za pakiranje i preradu prehrambenih poljoprivrednih proizvoda, što ukupno čini 42 izdvojena pogona ili proizvodne jedinice.

Tablica 16 Vrijednost isplaćenih potpora za 2020. godinu PG-a na području Općine Kapela, Izvor APPRRR.hr

Natpisi redaka	Zbroj od Iznos EU potpore u HRK	Zbroj od Iznos HR potpore u HRK	Zbroj od Ukupan iznos potpore u HRK
EAFRD	1.686.280,44	258.856,30	1.945.136,74
Dobrobit životinja -Mjera 14	35.140,80	6.201,38	41.342,18
Ekološki uzgoj - Mjera 11	73.476,22	12.936,23	86.412,45
LEADER (CLLD) - Mjera 19	50.238,90	5.582,10	55.821,00
Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene - Mjera 10	10.302,60	1.818,15	12.120,75

Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja - Mjera 6	637.389,89	77.071,61	714.461,50
Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima - Mjera 7	783.626,44	138.287,02	921.913,46
Upravljanje rizikom - Mjera 17	96.105,59	16.959,81	113.065,40
EAGF	8.000.732,12	1.844.122,11	9.844.854,23
Dobrovoljno proizvodno vezana potpora	1.609.957,18	570.618,08	2.180.575,26
Plaćanje za mlade poljoprivrednike	149.690,62	29.920,87	179.611,49
Plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš	2.184.339,56	436.236,54	2.620.576,10
Posebna potpora za pčelarstvo	2.226,04	2.226,04	4.452,08
Preraspodjela plaćanja	883.678,19	175.347,95	1.059.026,14
Program osnovnih plaćanja	3.118.055,25	618.918,02	3.736.973,27
Program za male poljoprivrednike - Dobrovoljno proizvodno vezana potpora	1.901,14	686,93	2.588,07
Program za male poljoprivrednike - plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš	16.019,32	3.202,46	19.221,78
Program za male poljoprivrednike - preraspodjela plaćanja	11.918,28	2.381,01	14.299,29
Program za male poljoprivrednike - program osnovnih plaćanja	22.946,54	4.584,21	27.530,75
NP	0,00	1.030.760,33	1.030.760,33
Gubitak prihoda u uzgoju junica i mliječnih pasmina goveda	0,00	187.477,44	187.477,44
Mjera 1. Potpora u sektoru tovnog govedarstva	0,00	59.000,00	59.000,00
Mjera 2. Potpora u sektoru tovnog svinjogojstva	0,00	10.000,00	10.000,00
Mjera 3. Potpora u sektoru ovčarstva	0,00	1.000,00	1.000,00
Mjera 5.1 Potpora za krave dojlje 2020	0,00	32.627,32	32.627,32
Mjera 5.2 Potpora za krave u proizvodnji mlijeka 2020	0,00	84.422,49	84.422,49
Mjera 6. Potpora u sektoru svinjogojstva 2020	0,00	47.270,92	47.270,92
Mjera 8. Potpora u sektoru ovčarstva i kozarstva 2020	0,00	23.726,05	23.726,05
Mliječne krave	0,00	460.976,37	460.976,37
Nacionalne potpore za proizvođače jabuka	0,00	1.746,31	1.746,31
Nacionalni program potpore u ovčarstvu i kozarstvu	0,00	3.619,02	3.619,02
Nacionalni program potpore u sustavu krava-tele	0,00	5.270,44	5.270,44

Očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultura poljoprivrednog bilja	0,00	183,97	183,97
Raspodne krmače	0,00	113.440,00	113.440,00
Ukupni zbroj	9.687.012,56	3.133.738,74	12.820.751,30

U Tablici 16 prikazani su podatci po kojima je Općina Kapela u 2020. godini realizirala na svom području ukupno blizu 13 milijuna kuna isplaćenih potpora, što iz EU izvora, što iz izvora koje osigurava Republika Hrvatska. U strukturi udjela sredstava pretežno dominiraju sredstva iz EU u postotnom udjelu od 75,6%, dok na sredstva korištena iz državnih izvora odlazi 24,4% ili 1/4.

Sredstva su korištena putem programa EAFRD (European Agricultural Fund for Rural Development), čija je osnovna namjena podrška ruralnom razvoju EU članica, zatim program EAGF (European Agricultural Guarantee Fund), koji je dohodovna podrška EU poljoprivrednicima s mjerama za stabilizaciju poljoprivrednih tržišta te putem mjera nacionalne potpore u sektoru govedarstva, ovčarstva, kozarstva, svinjogojstva te za proizvođače jabuka i očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta bilja.

Prema podacima u Tablici 16 uočljiv je dominantan udio isplaćenih potpora putem programa EAGF iz EU izvora i to u iznosu od preko 8 milijuna kuna, što u postotnom udjelu od ukupno isplaćenih potpora u 2020. godini iznosi 62%.

Promatrano prema pojedinoj vrsti i namjeni potpora te prema visini iznosa, najveći dio isplaćenih sredstava iz EU potpora dobiven je od mjera: razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja – mjera 6 (637.389,89 kn), temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima – mjera 7 (783.626,44 kn), dobrovoljno proizvodno vezana potpora (1.609.957,18 kn) i plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš (2.184.339,56 kn).

Vezano za isplaćene državne potpore, a prema vrsti i visini iznosa, izdvajaju se dobrovoljno proizvodno vezana potpora (570.618,08 kn), plaćanje za poljoprivredne prakse korisne za klimu i okoliš (436.236,54 kn), program osnovnih plaćanja (618.918,02 kn) i potpora za mliječne krave (460.976,37 kn).

3.4.5. Poljoprivredno zemljište

Tablica 17 Količina poljoprivrednih površina poljoprivrednih gospodarstava registriranih na području Općine Kapela, izvor Agronet iz 2021. godine

ZEMLJIŠTE	POVRŠINA
Poljoprivredno zemljište (ha)	3.691,5958 ha

Tablica 17 prikazuje poljoprivredno zemljište upisano u upisnik na području Općine Kapela, a obuhvaća površinu od 3.691,5958 ha – izvor Agronet za 2021. godinu.

Tablica 18 Vrste poljoprivrednih kultura i površine na području Općine Kapela, Izvor APPRRR iz 2021.

POLJOPRIVREDNE KULTURE	POVRŠINA ha
žitarice	2642,92
heljda	0,89

ječam-jari	13,25
ječam-ozimi	131,64
kukuruz	1891,04
kukuruz šećerac	0,8
pravi pir	0,82
pšenica-jara	4,35
pšenica-ozima	505,41
tritikale-ozime	27,14
tvrda pšenica-ozima	8,82
zob-jara	46,68
zob-ozima	12,08
livade	482,54
livade	482,54
krmno bilje	133,95
djetelina	11,16
lucerna	33,78
stočni grašak	6,49
stočni sirak	5,67
trave i travolika paša	72,73
uljna rotkva, rauola	4,12
uljarice	104,06
suncokret	7,13
tikva uljanica (uljna buča)	4,27
uljana repica	92,66
kontinentalni travnjak	68,82
kontinentalni travnjak	68,82
voćne vrste	25,68
aronija	0,13
borovnica	0,27
dinja	0,06
jagoda	0,01
kruška	0,12
lijeska	4,37
lubenica	0,06
marelica	2,58
miješani nasad voćnih vrsta	12,05
orah	4,74
šljiva	1
trešnja	0,29
ugar	20,85
ugar	20,85
povrće	20,23
bundeva	0,28
češnjak	0,08
čičoka	0,19

grah	8,35
grašak	0,81
krastavci i kornišoni	0,66
krumpir	0,42
kupus	0,55
luk	0,18
miješane povrtno kulture	5,71
paprika	0,59
patlidžan	2,32
rajčica	0,09
soja	13,9
soja	1,88
soja za stočnu hranu	12,02
plemenita vinova loza	8,88
plemenita vinova loza	8,88
obilježja krajobraza	0,9589
šumarak	0,9589
ljekovito bilje	0,17
ehinacea, rudbekija	0,03
gavez	0,14
ostalo industrijsko bilje	0,17
konoplja	0,17
Ukupni zbroj ha	3523,1289

Tablica 18 prikazuje kompletan pregled vrsta poljoprivrednih kultura s podatkom o površinama koje te kulture zauzimaju u hektarima na području Općine Kapela za 2021. godinu.

Na ukupnoj površini od 3523,1289 ha najzastupljenije su žitarice (2642,92 ha) s postotnim udjelom od 75% (dominantno kukuruz), zatim slijede livade koje zauzimaju 482,54 ha, potom krmno bilje na 133,95 ha i uljarice koje se prostiru na 104,06 ha.

Preostalih 159,6589 ha obuhvaćeno je kulturama kao što su: voćne vrste, kontinentalni travnjak, ugar, povrće, soja, plemenita vinova loza, obilježja krajobraza, ljekovito bilje i ostalo industrijsko bilje.

Tablica 19 Kulture i površine pod ekološkom proizvodnjom na području Općine Kapela, Izvor APPRRR iz 2021. godine

POLJOPRIVREDNE KULTURE	POVRŠINA ha
kontinentalni travnjak	2,02
kontinentalni travnjak	2,02
krmno bilje	21,34
djetelina	8,19
lucerna	3,84
stočni grašak	1,02
trave i travolika paša	8,29
livade	0,24

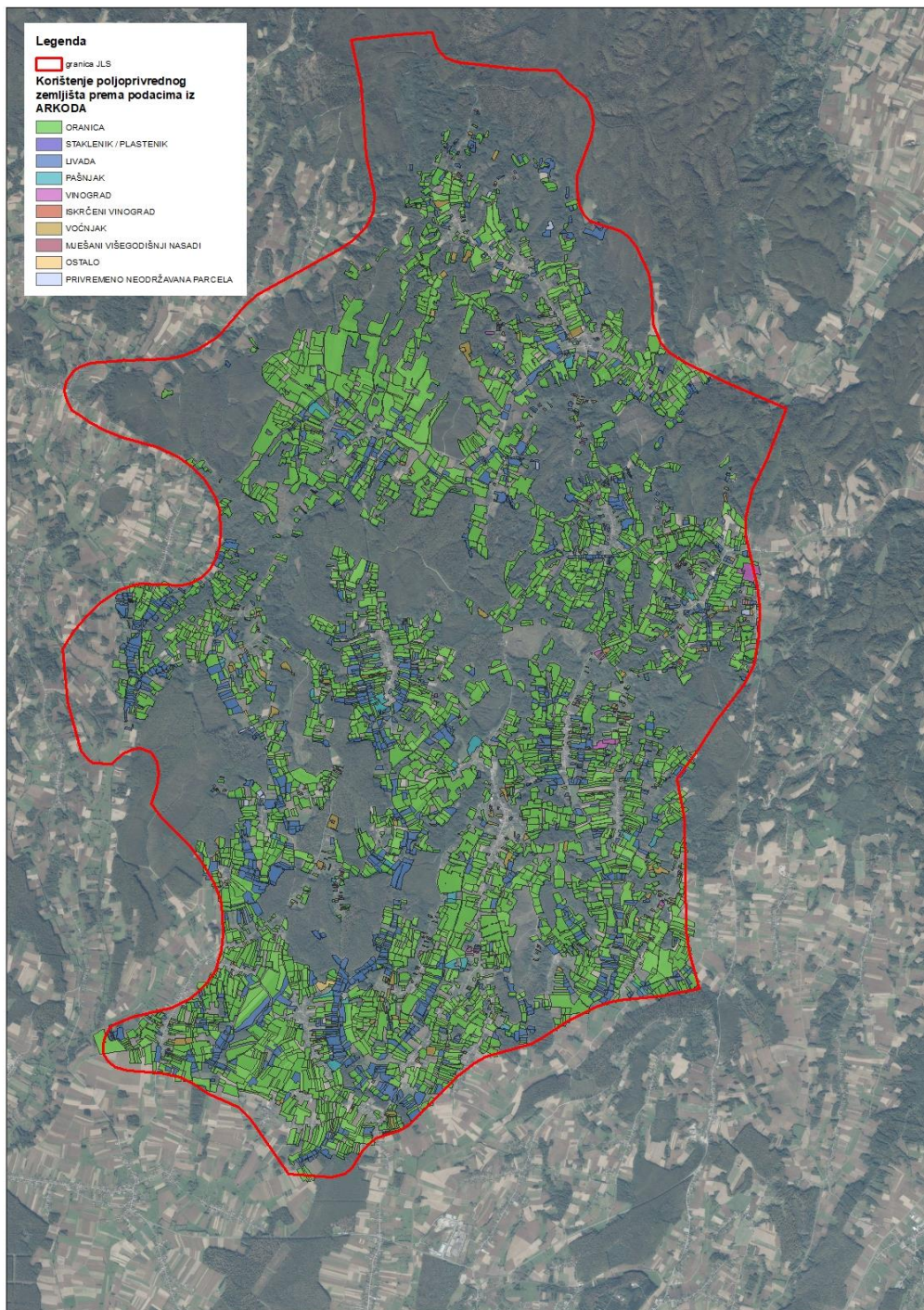
livade	0,24
ljekovito bilje	0,17
ehinacea, rudbekija	0,03
gavez	0,14
povrće	0,93
bundeva	0,2
češnjak	0,04
čičoka	0,19
krumpir	0,09
luk	0,05
miješane povrtno kulture	0,36
voćne vrste	1,48
aronija	0,13
dinja	0,06
jagoda	0,01
lijeska	0,38
lubenica	0,06
miješani nasad voćnih vrsta	0,47
orah	0,37
žitarice	14,78
heljda	0,89
ječam-ozimi	0,81
kukuruz	7,37
pravi pir	0,82
tritikale-ozime	2,6
zob-jara	2,29
Ukupni zbroj	40,96

Tablica 19 sadrži podatke o kulturama i površinama pod ekološkom proizvodnjom na području Općine Kapela u 2021. godini.

Ukupna površina pod ekološkom proizvodnjom u 2021. godini iznosila je 40,96 ha. Najveći dio ove površine zauzimale su kulture krmnog bilja (21,34 ha) i žitarica (14,78 ha) tako da je njihov udio u ukupnoj površini bio preko 88%, dok je površinski udio ostalih kultura, kao što su: kontinentalni travnjak, livade, ljekovito bilje, povrće i voćne vrste bio preostalih 12% ili 4,84 ha.

Od pojedinačnih kultura pod ekološkom proizvodnjom na području Općine dominantni površinski udio zauzimaju kukuruz i krmno bilje.

Slika 2 Korištenje poljoprivrednog zemljišta prema podacima iz ARKODA

3.5. Stanje infrastrukture

3.5.1. Komunalna infrastruktura

Sukladno Odluci o nerazvrstanim cestama, koja je donesena na sjednici Općinskog vijeća dana 07. 03. 2022. godine, Općina Kapela upravlja sa 86,823 kilometra nerazvrstanih cesta. Također, Općina Kapela ima osnovane dvije tvrtke koje upravljaju i održavaju kompletnu komunalnu infrastrukturu. Tvrtka *Kapelakom d.o.o.* zadužena je za distribuciju pitke vode i odvodnju otpadnih voda, dok je *Komunalno Kapela d.o.o.* zaduženo za upravljanje nerazvrstanim cestama, upravljanje reciklažnim dvorištem te svim ostalim radovima za potrebe Općine.

Na području općine izgrađeno je 91,77km vodovoda i dok za kanalizaciju postoji građevinska dozvola i u procesu je izgradnje, trenutno se izgrađuje uređaj za prečišćavanje sanitarnih otpadnih voda u Općini Kapela kapaciteta 1500 ekvivalent stanovnika (ES).

3.5.2. Poduzetnička infrastruktura

Na području Općine Kapela izgrađena je poduzetnička zona *dr. Franjo Tuđman* na površini od 14 hektara te ima 16 građevinskih parcela za poduzetnike s osiguranom kompletnom komunalnom infrastrukturom. Poduzetnička zona smještena je u naselju Stari Skucani i udaljena četiri kilometra od obilaznice Grada Bjelovara koja vodi prema Zagrebu.

3.5.3. Društvena infrastruktura

Tablica 20 Popis društvenih domova u vlasništvu Općine Kapela

Rb.	Društveni domovi	Obnovljen/neobnovljen	Obnovljivi izvori energije
1.	Društveni dom Kapela	obnovljen	solarna elektrana
2.	Društveni dom Kobasičari	obnovljen	solarna elektrana
3.	Društveni dom Lipovo Brdo	obnovljen	solarna elektrana
4.	Društveni dom Poljančani	obnovljen – djelomično	solarna elektrana
5.	Društveni dom Srednja Diklenica	obnovljen	solarna elektrana
6.	Društveni dom Srednji Mosti	obnovljen	solarna elektrana
7.	Društveni dom Starčevljani	obnovljen	solarna elektrana
8.	Društveni dom Stanići	obnovljen	solarna elektrana
9.	Društveni dom Stari Skucani	obnovljen	solarna elektrana
10.	Društveni dom Stara Diklenica	obnovljen	solarna elektrana
11.	Društveni dom Gornje Sredice	nije obnovljen	solarna elektrana
12.	Društveni dom Jabučeta	nije obnovljen	
13.	Društveni dom Pavlin Kloštar	obnovljen	solarna elektrana
14.	Društveni dom Gornje Zdelice	obnovljen	

15.	Društveni dom Novi Skucani	nije obnovljen	
16.	Društveni dom Tvrdica Reka	nije obnovljen	

U Tablici 20 sadržani su podaci o društvenim domovima u vlasništvu Općine Kapela prema statusu obnovljenosti i posjedovanja solarne elektrane kao obnovljivog izvora energije.

Od ukupno 16 navedenih društvenih domova, nailazimo na podatak da su njih 11 u statusu obnovljenih, dok je dom u Poljančanima obnovljen djelomično, a samo 4 nisu obnovljena. Nadalje, podaci u Tablici 20 govore o također 12 društvenih domova koji imaju obnovljivi izvor energije u vidu solarne elektrane.

3.5.4. Zaštita okoliša

Na području Općine Kapela izgrađeno je reciklažno dvorište kojim upravlja *Komunalno Kapela d.o.o.*, poduzeće u 100% vlasništvu Općine. Područje Općine Kapela pokriveno je i reciklažnim otocima (15 komada) na kojima stanovništvo također može odlagati i odvajati komunalni otpad, plastiku, staklo i papir.

Općina Kapela na Općinskom je vijeću dana 11. 12. 2017. godine, KLASA: 363-02/17-02/1, URBROJ: 2103/02-02-17-1, *Odlukom o dodjeli obavljanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na području Općine Kapela* dodijelila pravo tvrtki *Komunalac d.o.o.* za obavljanje komunalnih djelatnosti iz Bjelovara, koja ima sve tehničke i ljudske kapacitete za sakupljanje otpada od stanovništva.

3.6. Lokalna samouprava

3.6.1. Nadležnost lokalne samouprave

Sukladno Statutu Općine Kapela donesenom dana 22. 03. 2021. godine na 33. sjednici Općinskog vijeća, Statutom je detaljnije definiran djelokrug rada Općine, obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada Općine Kapela.

Osnovni djelokrug obavljanja poslova lokalnog značaja, kojim neposredno ostvaruju prava građana koja nisu definirana Ustavom i zakonodavstvom, na području Općine Kapela odnosi se na sljedeće poslove:

- uređenje naselja i stanovanje,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- komunalno gospodarstvo,
- brigu o djeci,
- socijalnu skrb,
- primarnu zdravstvenu zaštitu,
- odgoj i osnovno obrazovanje,
- kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
- promet na svom području,
- održavanje javnih cesta te
- ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Poslovi iz samoupravnog djelokruga detaljnije se utvrđuju odlukama Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u skladu sa zakonom Statutom Općine Kapela.

3.6.2. Organizacijska analiza

Općina Kapela kao jedinica lokalne samouprave svoj organizacijski ustroj ima definiran sukladno *Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi* te sukladno *Zakonu o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj samoupravi*. Organizacijski ustroj definiran je *Pravilnikom o unutarnjem radu Jedinственog upravnog odjela (JUO)*, kojeg svaka jedinica lokalne samouprave donosi prema svojim potrebama i svom organizacijskom ustroju. Sadašnji pravilnik donesen je 19. 03. 2020. godine, a stupio je na snagu objavom u *Službenom oglasniku Općine Kapela*.

Analizom *Pravilnika o unutarnjem radu JUO* definirano je ustrojstvo, nazivi i opisi radnih mjesta, stručna sprema i broj izvršitelja po svakom radnom mjestu, a osim poslova definiranih *Pravilnikom o unutarnjem radu*, JUO obavlja poslove iz sljedećih upravnih područja:

1. upravno-pravni poslovi,
2. analitičko-normativni, financijsko-planski i drugi stručni poslovi,
3. informatički poslovi,
4. opći i administrativni poslovi,
5. materijalno financijski i računovodstveni poslovi,
6. poslovi komunalnog, poljoprivrednog i prometnog redarstva te
7. pomoćno-tehnički i ostali poslovi.

Pravilnikom o unutarnjem radu JUO definirana je *Sistematizacija radnih mjesta u JUO*, a to su sljedeća radna mjesta:

- pročelnik Jedinog upravnog odjela,
- voditelj projekata EU,
- referent za administrativne i računovodstvene financijske poslove,
- administrativni referent te
- referent za komunalno, poljoprivredno i prometno redarstvo.

Sadašnji pravilnik donesen je 19. 03. 2020. godine, a stupio je na snagu objavom u *Službenom oglasniku Općine Kapela*.

3.6.3. Analiza prihoda proračuna

Tablica 21 Ostvareni prihodi Općinskog proračuna Općine Kapela po godinama, izvor ministarstvo financija, obrada autora

	Opis stavke	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
6	PRIHODI POSLOVANJA	3.284.802	8.177.955	6.048.064	6.136.817	9.242.954	13.356.636	12.956.708
61	Prihodi od poreza	1.259.954	1.535.110	1.731.975	1.191.008	5.077.869	5.861.788	5.779.733
62	Doprinosi	0	0	0	0	0	0	0
63	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	955.163	4.951.259	2.745.870	3.612.284	2.723.572	5.689.825	5.161.110
64	Prihodi od imovine	291.081	155.013	611.446	322.618	190.440	318.126	141.561
65	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	778.604	1.528.523	958.773	1.010.907	1.051.598	1.486.897	1.874.304
66	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	0	8.000	0	0	199.475	0	0
67	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	0	0	0	0	0	0	0
68	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	0	50	0	0	0	0	0

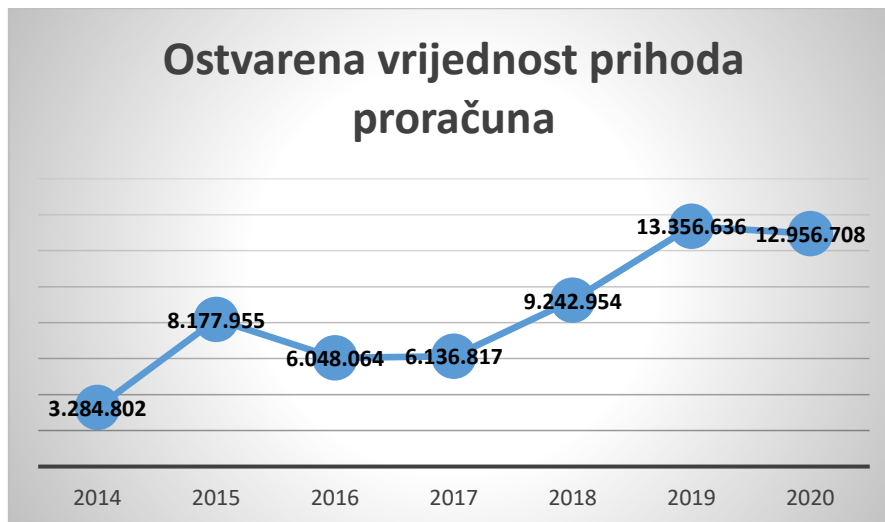
U Tablici 21 prikazani su podatci o ostvarenim prihodima Općinskog proračuna Općine Kapela za pojedinačne godine, u periodu od 2014. do 2020. godine, prema prihodovnim izvorima.

Prema navedenim podacima, glavni izvor prihoda čine prihodi od poreza i pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. Drugu, značajniju, skupinu izvora prihoda, gledano po visini iznosa, čine prihodi od imovine te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama.

Najveći ostvaren prihod po vrsti zabilježen je 2020. godine iz kategorije prihoda od poreza u iznosu od 5.779.733 kn. Sličan udio i iznos od 5.689.825 kn ostvaren je i 2019. godine iz kategorije prihoda pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. Dvije navedene kategorije izvora prihoda bile su u godinama 2018. i 2019. ujedno i direktni čimbenici eksponencijalnog porasta prihoda cijele Općine.

Vidljivo je, također, da vrijednosti nekih izvora prihoda u nekim godinama nisu niti zabilježene, kao što su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, kao i kazne, upravne mjere i ostali prihodi.

Grafikon 8 Ostvarena vrijednost prihoda Općinskog proračuna po godinama

Grafikonom 8 prikazana je ostvarena vrijednost proračuna Općine Kapela od godine 2014. do godine 2020. Od početnih 3.284.802,00 kn prihoda u 2014. godini, preko porasta od skoro 2,5 puta u 2015. godini, nastupaju dvije godine, 2016. i 2017. koje bilježe ponovni pad prihoda i stagnaciju na približno 6.000.000,00 kn.

Nakon ovog perioda slijedi eksponencijalni rast kroz 2018. i 2019. godinu u kojoj prihodi Općine dosežu svoju najvišu vrijednost promatranog razdoblja te očito zbog gospodarskog zastoja uslijed pandemije, blago padaju u 2020. godini na 12.956.708,00 kn.

3.7. Anketni upitnik za gospodarske subjekte

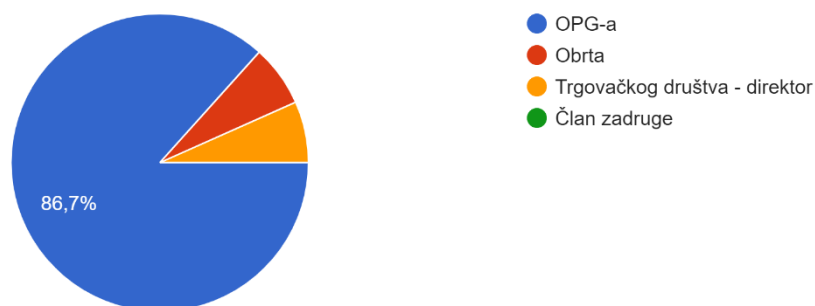
U sklopu izrade *Strateškog plana gospodarskog razvoja Općine Kapela* izrađen je anketni upitnik kojem je cilj prikupiti informacije, prepoznati potrebe i očekivanja od strane gospodarskih subjekata (trgovačkih društava, obrtnika i obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG)) na području Općine Kapela. Od ukupnog broja gospodarskih subjekata (230), na anketu je odgovorilo njih 15 što je 6,5% te možemo zaključiti da je provedena anketa mjerodavna za donošenje određenih zaključaka.

3.7.1. Prikaz rezultata anketnog upitnika

Grafikon 9 Anketni upitnik – odgovori

Vi ste vlasnik? (izaberite jedan ponuđeni odgovor)

15 odgovora

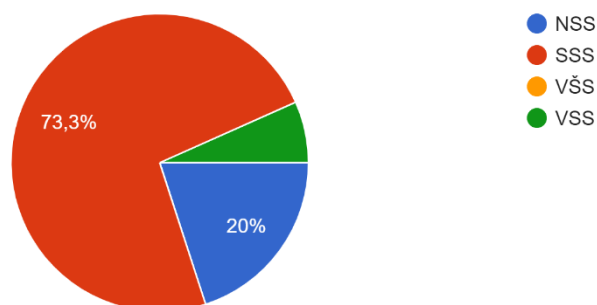

Grafikon 9 prikazuje odgovore na anketni upitnik koje su dali vlasnici gospodarskih subjekata od kojih su 86,7% vlasnici OPG-a, 6,7% vlasnici obrta i 6,7% vlasnici trgovačkih društva.

Grafikon 10 Anketni upitnik – odgovori

Molimo, označite svoju stručnu sprema? (izaberite jedan ponuđeni odgovor)

15 odgovora

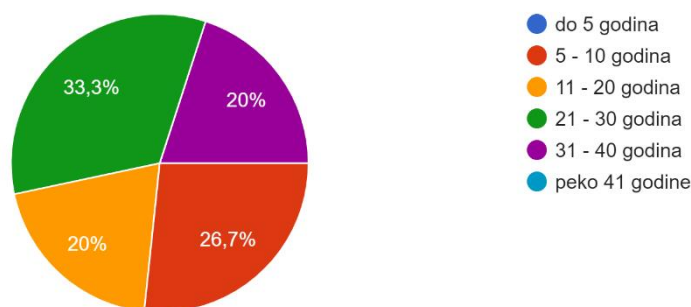
Grafikon 10 prikazuje odgovore dobivene anketnim upitnikom od strane vlasnika gospodarskih subjekata

o njihovoj stručnoj spremi gdje 73,3% vlasnika posjeduje srednju stručnu spremu, 20% nižu stručnu spremu, a 6,7% vlasnika ima završenu visoku stručnu spremu.

Grafikon 11 Anketni upitnik – odgovori

Koliko imate godina poduzetničkog iskustva? (izaberite jedan ponuđeni odgovor)

15 odgovora

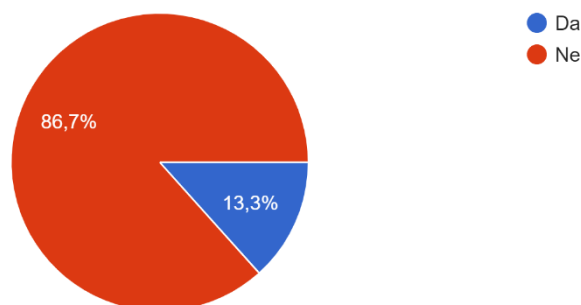
Grafikonom 11 prikazani su odgovori provedenog anketnog upitnika na temu broja godina poduzetničkog iskustva koje imaju pojedini vlasnici gospodarskih subjekata obuhvaćeni anketom. Na temelju ovog dolazimo do podatka da najveći udio vlasnika, njih 33,3%, ima 21 – 30 godina poduzetničkog iskustva, 26,7% vlasnika ima 5 – 10 godina poduzetničkog iskustva te po 20% vlasnika ima 11 – 20 godina ili 31 – 40 godina poduzetničkog iskustva.

Iz navedenih podataka može se zaključiti da u Općini Kapela postoji ravnomjerna raspoređenost vlasnika gospodarstvenih subjekata s obzirom na godine iskustva, odnosno da je ujednačena generacijska smjena novih gospodarstvenika.

Grafikon 12 Anketni upitnik – odgovori

Jeste li radili u inozemstvu?

15 odgovora

Grafikon 12 pokazuje podatak o udjelu vlasnika gospodarskih subjekata koji su radili u inozemstvu, gdje nalazimo podatak da je 13,3% posto ispitanika potvrdno odgovorilo na postavljeno pitanje.

Na pitanje *Molimo Vas da napišete Vaša tri glavna problema u poslovanju?* odgovori su:

Administracija,
 nedostatak poljoprivrednog zemljišta,
 nesigurno tržište – visoka cijena repromaterijala,
 manjak kupaca, visoke cijene repromaterijala,
 visoke cijene inputa, niske otkupne cijene mlijeka,
 višak administracije, manjak radne snage, visoke kamatne stope na poduzetničkim kreditima,
 nedostatak poljoprivrednih površina, birokracija,
 nedostatak poljoprivrednog zemljišta najveći je problem,
 plaćanja van valute, neplaćanja,
 manjak radne snage na tržištu rada, spora administracija, nekonzistentna fiskalna i ekonomska politika,
 problem otkupnih cijena,
 loše cijene mojih proizvoda, poskupljenje goriva i stočne hrane,
 nemogućnost plasmana proizvedene robe, loša cijena i omjer uloženog i dobivenog nije isplativ te
 nedostatak zemljišta za proizvodnju hrane za svoju stoku i da se riješi problem oko tržišta.

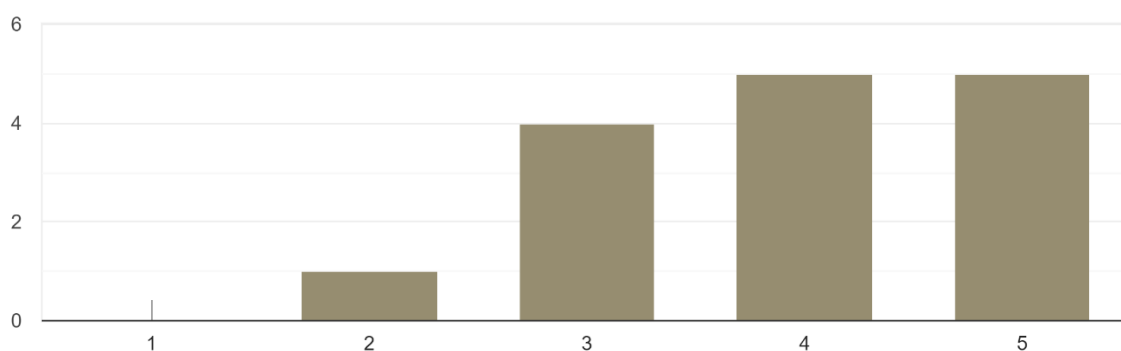
Možemo zaključiti po odgovorima da su ključni problemi nedostatak poljoprivrednog zemljišta, visoka cijena repromaterijala (inputa) i administracija.

U sljedećim odgovorima u anketnom upitniku 1 je *nisam zadovoljan*, a 5 je *izrazito zadovoljan*.

Grafikon 13 Anketni upitnik – odgovori

Koliko ste upoznati i zadovoljni s radom lokalne javne uprave i mjerama koje poduzima s ciljem pomoći poduzetnicima?

15 odgovora

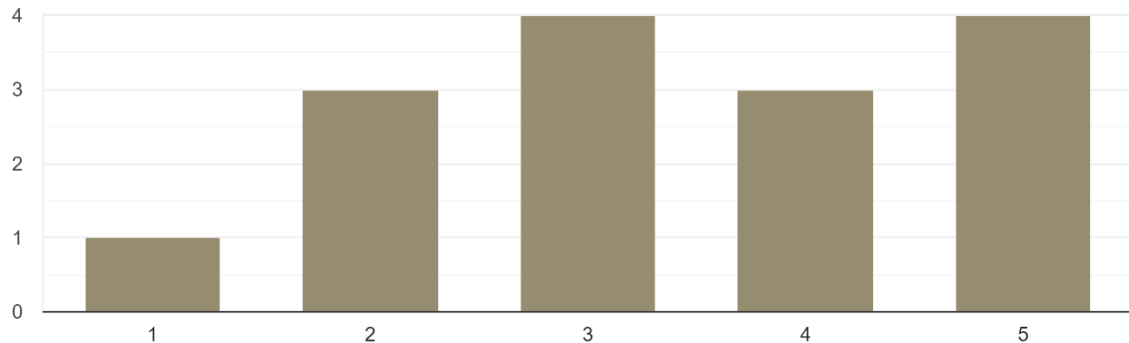

Grafikon 13 prikazuje odgovore na pitanje gdje je 33,3% ispitanika izrazito zadovoljno, 33,3% je zadovoljno, 26,7% je dobro, a 6,7% je nezadovoljno s radom lokalne uprave i mjerama koje poduzima s ciljem pomoći poduzetnicima.

Grafikon 14 Anketni upitnik – odgovori

Ocijenite dostupnost dječji vrtića i škola koje utječu na kvalitetu života na području Općine?

15 odgovora

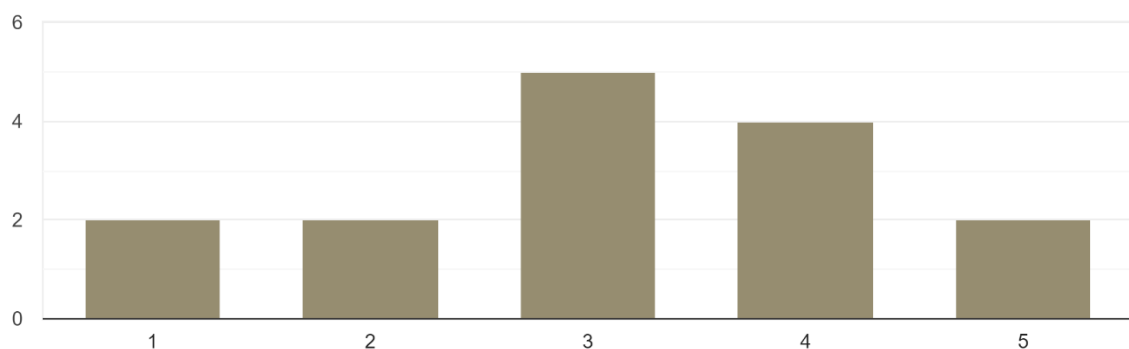

Grafikon 14 prikazuje odgovore na pitanje o utjecaju dostupnosti dječjih vrtića i škola na kvalitetu života na području Općine, gdje je, podjednako podijeljeno, 20% ispitanika i zadovoljno i nedovoljno zadovoljno, potom 26,7% ispitanika pitanje je ocijenilo srednjom ocjenom dobro i ocjenom izrazito zadovoljno. Dok je 6,7% ispitanika dalo ocjenu nisam zadovoljan.

Grafikon 15 Anketni upitnik – odgovori

Ocijenite mogućnosti zapošljavanja koje utječu na kvalitetu života na području Općine?

15 odgovora

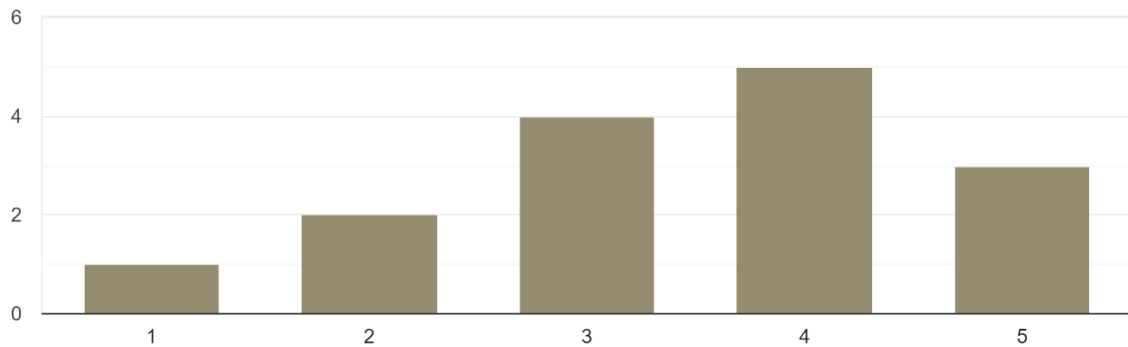

Grafikon 15 prikazuje ocjene na anketno pitanje o utjecaju mogućnosti zapošljavanja na kvalitetu života u Općini Kapela. Ocjene izrazito zadovoljni, nismo zadovoljni i nedovoljno zadovoljni dalo je 13,3% ispitanika, srednju ocjenu dobro dalo je najviše ispitanika, njih 33,3%, a ocjenu zadovoljni dalo je 26,7% ispitanika.

Grafikon 16 Anketni upitnik – odgovori

Ocijenite dostupnost socijalnih usluga (socijalne pomoći) koje utječu na kvalitetu života stanovništva na području Općine?

15 odgovora

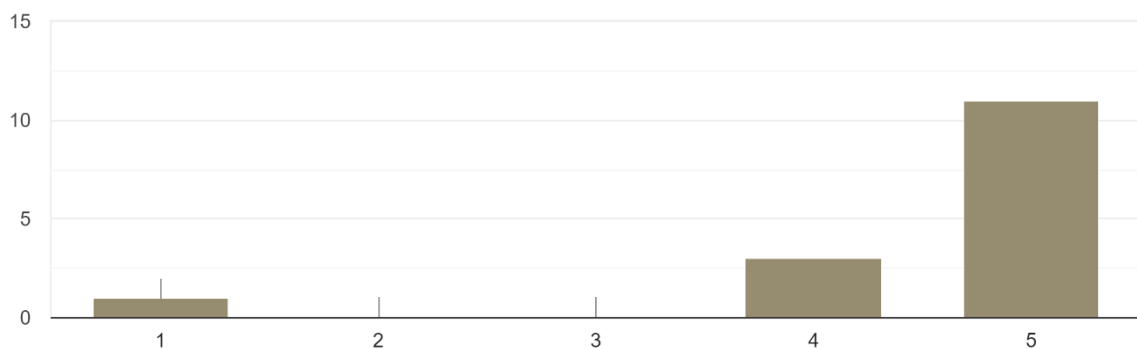

Grafikon 16 prikazuje ocjene ispitanika o dostupnosti socijalnih usluga (socijalne pomoći) i njihov utjecaj na kvalitetu života stanovništva Općine. Najvišu ocjenu, izrazito zadovoljan, dalo je 20% ispitanika, zatim slijedi 33,3% ispitanika koji su, također, dali visoku ocjenu zadovoljan te ocjenu dobro koju je dalo 26,7% ispitanika. Ocjenu nedovoljno zadovoljan dalo je 13,3% ispitanika, a samo 6,7% ispitanika dalo je najnižu ocjenu, nisam zadovoljan.

Grafikon 17 Anketni upitnik – odgovori

Ocijenite dostupnost društvenih domova za vaše potrebe na području Općine?

15 odgovora

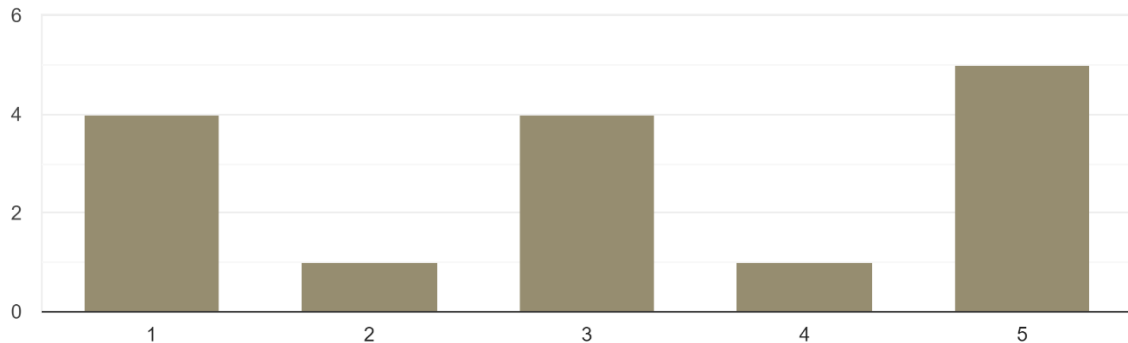

Grafikonom 17 prikazane su ocjene dostupnosti društvenih domova za potrebe stanovnika Općine gdje je najveći udio ispitanika, njih 73,3%, dalo ocjenu izrazito zadovoljan, 20% opredijelilo se za ocjenu zadovoljan dok je samo 6,7% ispitanika dalo ocjenu nedovoljno zadovoljan.

Grafikon 18 Anketni upitnik – odgovori

Ocijenite dostupnost sportskih i rekreacijskih objekata na području Općine?

15 odgovora

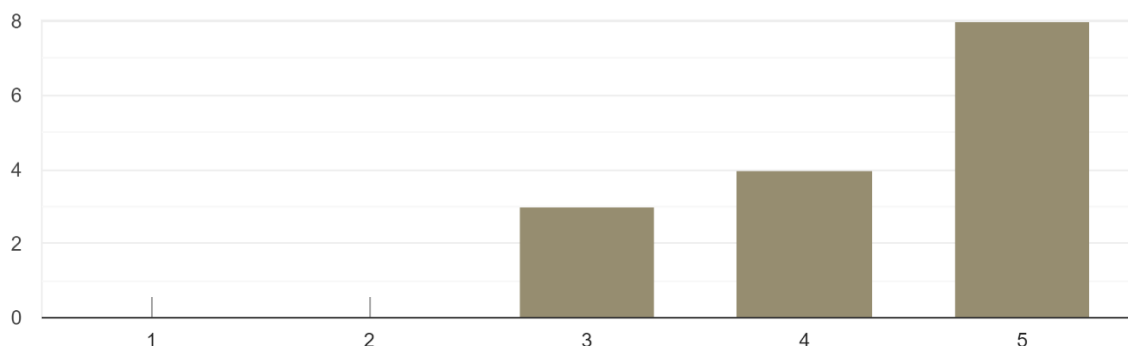

Grafikonom 18 prikazani su odgovori iz anketnog upitnika s ocjenom ispitanika o zadovoljstvu dostupnosti sportskih i rekreacijskih objekata na području Općine Kapela. Prema dobivenim rezultatima, najveći postotak ispitanika izrazito je zadovoljan dostupnošću navedenih sadržaja, njih 33,3%, zatim je 6,7% ispitanika dalo ocjenu zadovoljan, a 26,7% dalo je srednju ocjenu dobro, drugih 26,7% nezadovoljno je, a 6,7% bilo je nedovoljno zadovoljno.

Grafikon 19 Anketni upitnik – odgovori

Ocijenite kvalitetu prometnica i prometnu povezanost unutar Općine Kapela i prema Gradu Bjelovaru?

15 odgovora

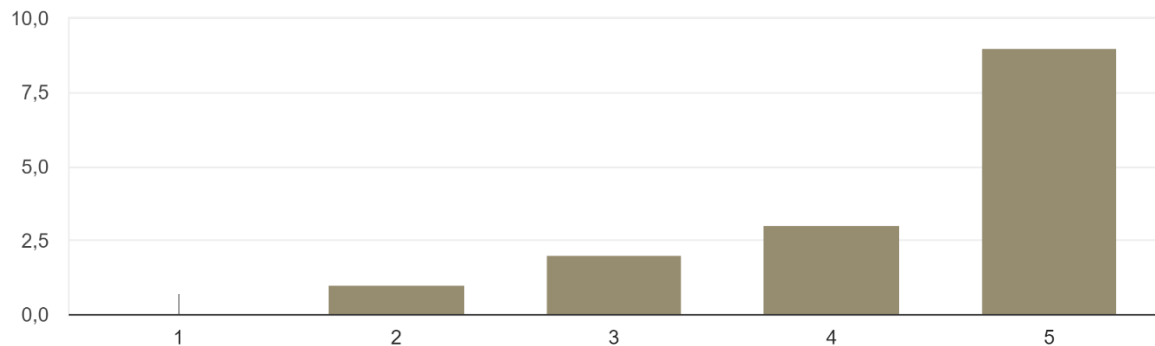

Grafikon 19 prikazuje ocjene ispitanika temeljem pitanja o ocjeni kvalitete prometnica i prometne povezanosti unutar Općine i prema gradu Bjelovaru. Prema dobivenim rezultatima, većina ispitanika izrazito je zadovoljna kvalitetom prometnica i prometnom povezanošću, njih 53,3%, a preostalih 26,7% zadovoljno je, dok je 20% ispitanika dalo ocjenu dobar.

Grafikon 20 Anketni upitnik – odgovori

Kako ste zadovoljni provođenjem zaštite okoliša na području Općine?

15 odgovora

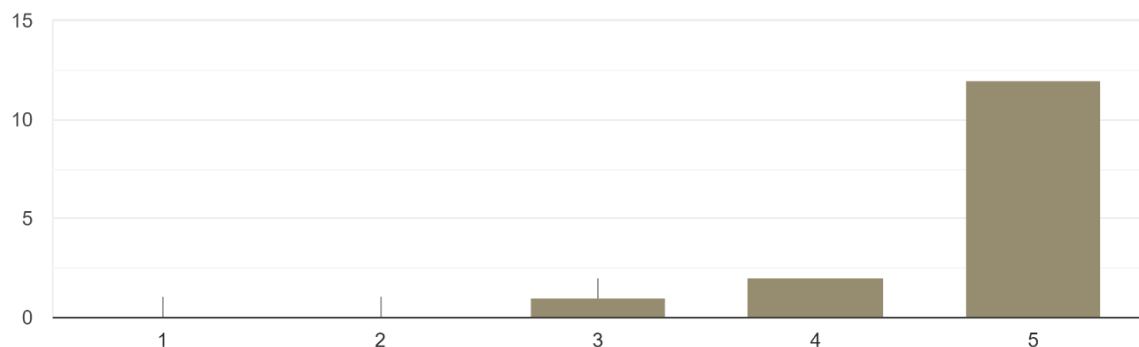

Grafikon 20 daje prikaz ocjena zadovoljstva o provođenju zaštite okoliša na području Općine Kapela. Prema rezultatima ankete, 60% ispitanika izrazito je zadovoljno provođenjem mjera zaštite okoliša, 20% je zadovoljno, dok je 13,3% dalo srednju ocjenu dobro, a samo 6,7% ispitanika nedovoljno je zadovoljno.

Grafikon 21 Anketni upitnik – odgovori

Kako ocjenjujete komunikaciju s predstavnicima Općine?

15 odgovora

Grafikon 21 prikazuje ocjene o zadovoljstvu ispitanika ankete vezano za komunikaciju s predstavnicima Općine. Prema rezultatima provedene ankete, najveći broj ispitanika, njih 80%, izrazito je zadovoljan komunikacijom s predstavnicima Općine, zatim je 13,3% dalo ocjenu zadovoljan, a samo 6,7% ispitanika daje srednju ocjenu dobar.

Molimo Vas da napišete koje su 3 glavne prepoznatljivosti Općine Kapela?

Društveni dom Kapela, nove ceste, Crkva,

povlačenje novca iz EU fondova,
stočarstvo, rad, dobra komunikacija,
poljoprivreda, šumarstvo, turizam,
uređenje seoskih domova, zbrinjavanje komunalnog otpada i asfaltiranje,
rad, red i disciplina,
komunalna infrastruktura, uredovanje domova,
izgradnja vodovodne mreže, izgradnja i asfaltiranje cesta i po nabavi vatrogasne opreme,
Bilogora, pitoma naselja, brežuljkasti kraj,
načelnik općine, ne stojimo na mjestu,
NK Bilogora Kapela, Crkva Marija Magdalena Kapela, Lovačka udruga Bilogora Kapela,
dobre ceste, domovi obnovljeni te
vrlo dobro povlačenje EU sredstava, dobar razvoj turizma i angažiranost oko udruga na području Općine.

Odgovori na pitanje koje su 3 glavne prepoznatljivosti Općine Kapela daju nekoliko zajedničkih smjernica i nazivnika koji se ogledaju u zadovoljstvu korištenja sredstava EU fondova, obnovi i ulaganju u infrastrukturu, prepoznavanju ulaganja i važnosti gospodarskih grana turizma, poljoprivrede, šumarstva i stočarstva te općenitom zaključku spremnosti da se poduzimaju konkretni koraci za zajednički boljitak.

Molimo Vas da napišete 3 glavna problema u gospodarskom razvoju Općine Kapela?

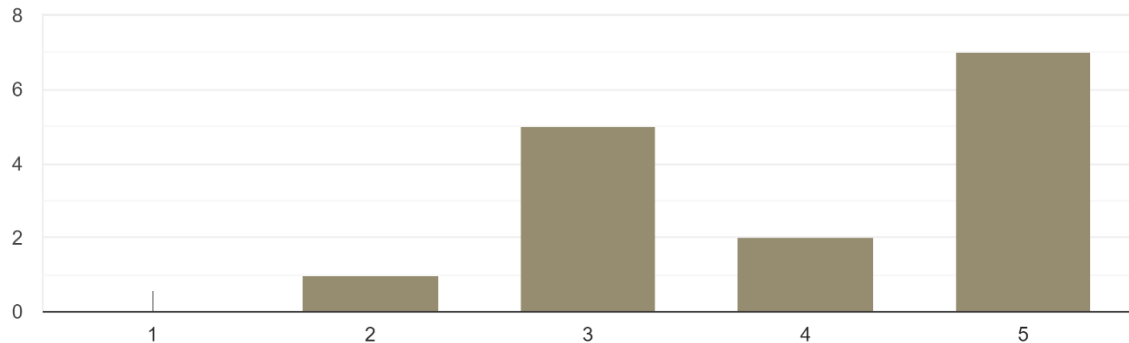
Problem nezaposlenosti, nedostatak mladih ljudi, nedostatak vrtića,
manjak ljudi,
politika, politika, politika,
nedostatak pogona za masovno zapošljavanje, nedostatak prerađivačkih kapaciteta, nedostatak prodajnih zadruga,
subvencija za srednjoškolce i studente,
iseljavanje, nedostatka sadržaja i radnih mjesta,
nema gospodarskog razvoja,
potaknuti mlade za daljnje osnivanje poljoprivrede,
internet, energetske priključke, radna snaga,
mala sredina, malo ljudi, mali gospodarski razvoj,
mali broj mladog stanovništva, nema interesa za otvaranje OPG-ova, kao ni proizvodnih pogona,
previše sela razbacanih po brežuljcima te
nedostatak sportskih sadržaja, iseljavanje stanovništva i populacija starije dobi.

Dio anketnog upitnika u kojem se od ispitanika zatražilo da navedu tri glavna problema u gospodarskom razvoju Općine Kapela uočljiv je naglasak na zadržavanju mladih u svrhu gospodarskog razvitka i preuzimanja i nastavka poslova vezanih za poljoprivredu i ostalih djelatnosti, navodi se i nedostatak dodatnih sadržaja i subvencija u svrhu zadržavanja mladih i razvoja općenito. Zatim, problemi vezani općenito za nezaposlenost, nedostatak prerađivačkih kapaciteta i sportskih sadržaja te vrtića i slično.

Grafikon 22 Anketni upitnik – odgovori

Slažete li se da dugoročni ciljevi razvoja Općine trebaju biti turizam?

15 odgovora

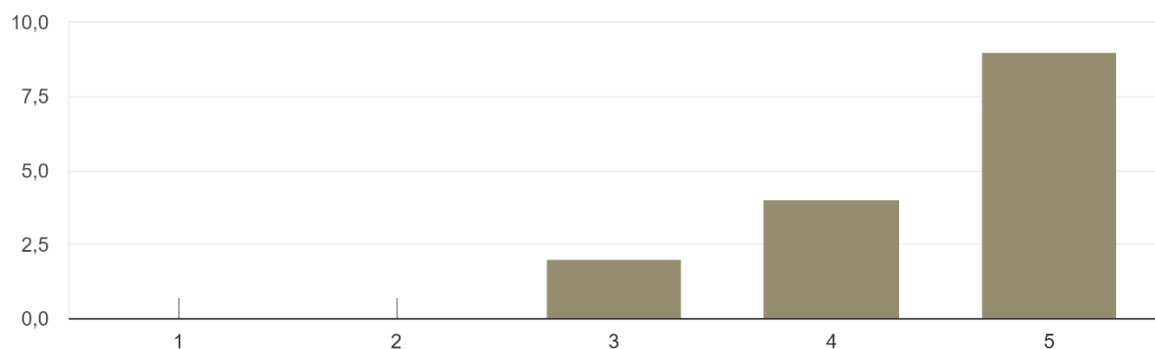

Grafikon 22 prikazuje odgovore na pitanje slažu li se ispitanici s tim da dugoročni ciljevi razvoja Općine trebaju biti vezani za turizam. Odgovorom na ovo pitanje ispitanici su u 46,7% izrazito zadovoljni i slažu se s predloženim, nastavno 13,3% ispitanika dalo je ocjenu zadovoljan, a 33,3% ispitanika ocjenu dobar. Ocjenu nedovoljno zadovoljan dalo je 6,7% ispitanika.

Grafikon 23 Anketni upitnik – odgovori

Slažete li se da dugoročni ciljevi razvoja Općine trebaju biti primarna poljoprivredna proizvodnja?

15 odgovora

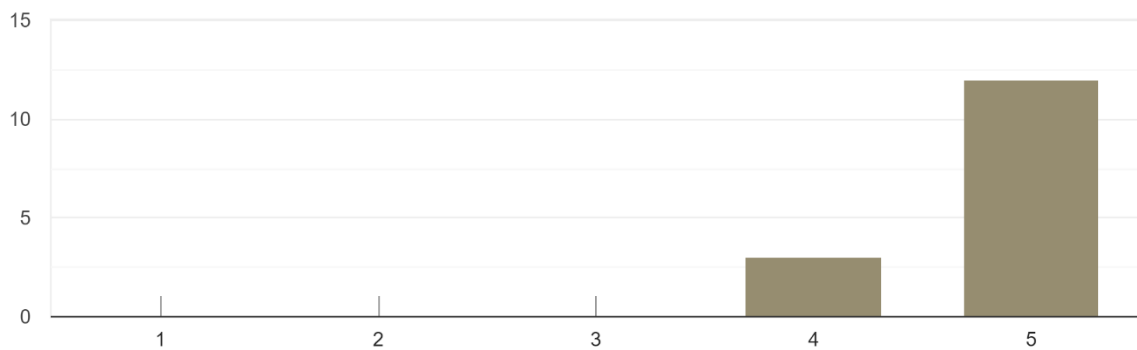

Grafikonom 23 prikazani su odgovori ispitanika na postavljeno pitanje trebaju li dugoročni ciljevi razvoja Općine biti i primarna poljoprivredna proizvodnja. Na temelju ovog, prema dobivenim rezultatima zaključujemo da je 60% ispitanika odgovorilo da je izrazito zadovoljno s tim da dugoročni cilj razvoja bude poljoprivredna proizvodnja, a odmah potom 26,7% zadovoljno je te 13,3% ispitanika daje srednju ocjenu dobro. Nitko od ispitanika nije nezadovoljan predloženim.

Grafikon 24 Anketni upitnik – odgovori

Slazete li se da dugoročni ciljevi razvoja Općine trebaju biti na poljoprivredno prehrambenoj djelatnosti?

15 odgovora

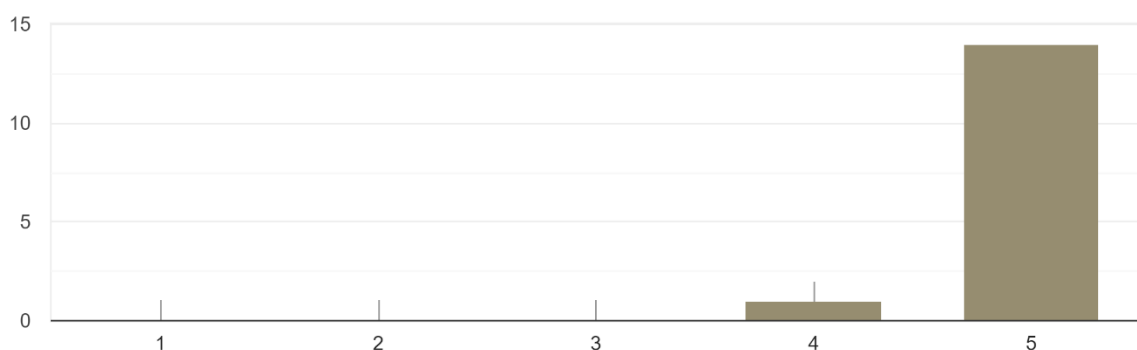

Grafikon 24 prikazuje odgovore ispitanika na temu dugoročnih ciljeva razvoja Općine s obzirom na usmjerenost na poljoprivredno-prehrambene djelatnosti gdje se njih 80% izjasnilo kao izrazito zadovoljno, a preostalih 20% bili su rang niže, s ocjenom zadovoljni.

Grafikon 25 Anketni upitnik – odgovori

Slazete li se da dugoročni ciljevi razvoja Općine trebaju biti zasnovani na razvoju poduzetništva, obrtništva i OPG-a i daljnjem razvoju poduzetničke infrastrukture?

15 odgovora

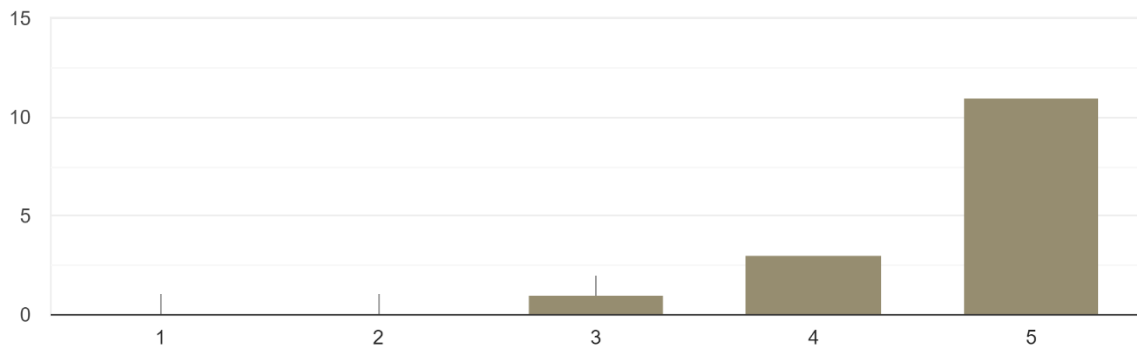

Grafikonom 25 prikazani su odgovori ispitanika anketnog upitnika na pitanje slažu li se da dugoročni ciljevi razvoja Općine trebaju biti zasnovani na razvoju poduzetništva, obrtništva i OPG-a i daljnjem razvoju poduzetničke infrastrukture. Vidljivo je da je 93,3% ispitanika dalo ocjenu izrazito zadovoljan, a preostalih 6,7% izjasnilo se ocjenom zadovoljan. Što je ujedno znakovita tematika anketnog upitnika oko koje se najvišom ocjenom, izrazito zadovoljan, izjasnilo najveći postotak ispitanika.

Grafikon 26 Anketni upitnik – odgovori

Slažete li se da dugoročni cilj razvoja općine treba biti razvoj komunalne i društvene infrastrukture?

15 odgovora

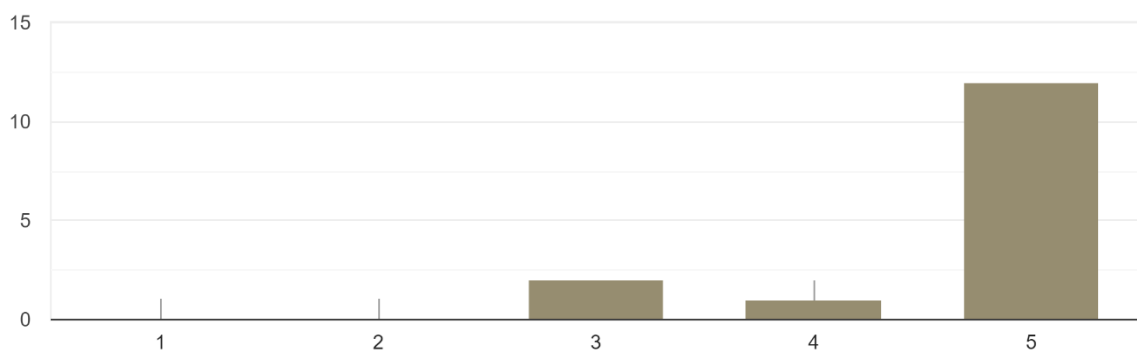

Grafikonom 26 prikazan je rezultat i ocjena koju su ispitanici dali na pitanje o slaganju s dugoročnim ciljem razvoja Općine kroz važnost razvoja komunalne i društvene infrastrukture. Iz danog prikaza uočljivo je da je visoki postotak ispitanika, njih 73,3%, dalo ocjenu izrazito zadovoljan, 20% dalo je ocjenu zadovoljan, a srednjom ocjenom dobar izjasnilo se preostalih 6,7% ispitanika.

Grafikon 27 Anketni upitnik – odgovori

Slažete li se da dugoročni cilj razvoja Općine treba biti zasnovan na obnovljivim izvorima energije?

15 odgovora

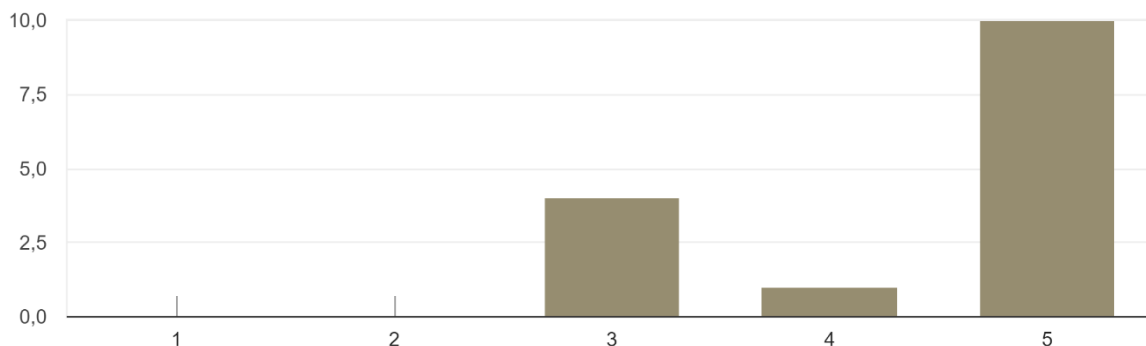

U Grafikonu 27 na pitanje slažete li se da dugoročni cilj razvoja Općine treba biti zasnovan na obnovljivim izvorima energije očekivani visoki postotak od 80% ispitanika izjasnilo se ocjenom izrazito zadovoljan, 6,7% ispitanika dalo je ocjenu zadovoljan te se 13,3% ispitanika izjasnilo srednjom ocjenom dobar.

Grafikon 28 Anketni upitnik – odgovori

Slažete li se da jedan o dugoročnih ciljeva razvoja budu nove tehnologije i digitalizacija?

15 odgovora

Slično prethodnom pitanju i grafičkom prikazu rezultata, Grafikon 28 daje uvid u odgovore ispitanika na pitanje slažete li se da jedan o dugoročnih ciljeva razvoja budu nove tehnologije i digitalizacija, gdje je 66,7% ispitanika dalo ocjenu izrazito zadovoljan, 6,7% ispitanika dalo ocjenu zadovoljan, a srednjom ocjenom dobar izjasnilo se 26,7% ispitanika anketnog upitnika.

Koja Vaša tri prijedloga vidite kao dugoročne ciljeve razvoja Općine? (Molimo Vas da slobodno upišete)

Poticanje poduzetništva, poticanje OPG-a u sektoru stočarstva, privlačenje mladih ljudi, razvoj poljoprivredne proizvodnje i industrijske proizvodnje, pokretanje prerađivačkih pogona u sektoru poljoprivrede i šumarstva, aktivacija poduzetničke zone u smjeru otvaranja proizvodnih pogona, privlačenje programerskih tvrtki u općinu, utvrđivanje turističkih ruta..., razvoj OPG-a, digitalizacija, obnovljivi izvori energije, ulaganje u mlade, otvaranje tvornice gdje bi se zaposlili mladi ljudi, razvoj turizma, obnovljivi izvori energije te razvoj turizma, izgradnja dvorane i izgradnja vrtića.

Na pitanje koja tri prijedloga ispitanici vide kao dugoročne ciljeve razvoja Općine prevladava: poticanje poduzetništva, zadržavanje i razvoj OPG-a u sektoru poljoprivrede i stočarstva, privlačenje mladih ljudi otvaranjem vrtića, proizvodnih pogona, realizacija svih potencijala u razvoju turizma. Naglasak se daje i na digitalizaciju, obnovljive izvore energije te otvaranje vrtića i sportske infrastrukture.

Što Vi predlažete kao konkretnu aktivnost za unapređenje razvoja Općine? (Molimo Vas da upišete Vaše tri prijedloge)

Unapređenje poljoprivredne i industrijske proizvodnje,
napisao sam u prethodnom odgovoru,
komunikacija sa gospodarstvenicima, ulaganje u komunalnu infrastrukturu,
poticanje mladih OPG,
razvoj turizma, izgradnja dvorane i izgradnja vrtića.

Na pitanje što ispitanici predlažu kao konkretnu aktivnost za unapređenje razvoja Općine navedeni odgovori su slični prethodnim prijedlozima koji se odnose na unapređenje poljoprivrede i industrije, ostanak i privlačenje mladih, razvoj turizma i ulaganje u infrastrukturu.

Koja su Vaša očekivanja od Općine? (Molimo Vas da upišete vaša tri očekivanja)

Poljoprivreda, industrija, turizam,
pomoć oko državnog zemljišta,
da navedene ciljeve što prije ispuni,
bolja suradnja sa svim gospodarstvenicima na području Općine te
dječji vrtić, uređenje domova i cesta.

Nastavno, na pitanje koja su njihova očekivanja od Općine, ispitanici žele da se navedeni ciljevi što prije ispune, da se ostvari suradnja sa svim gospodarstvenicima, da se ulaže u dodatne sadržaje za ostanak mladih te da se na području Općine svakako razvijaju gospodarske grane kao što su turizam i poljoprivreda.

4. Definiranje vizije gospodarskog razvoja

Kapela je općina ugodnog življenja koja svoje potencijale ostvaruje razvijenom infrastrukturom, održivim razvojem poljoprivrede i gospodarstva, očuvanim krajolikom i tradicijom s visokom razinom kvalitete života svih stanovnika.

5. Izrada SWOT i PEST analize

5.1. SWOT analiza

SWOT analiza služi nam kako bi objektivno sagledali i identificirali unutrašnje slabosti, točnije probleme na koje možemo utjecati. Pretvaranje tih problema u ciljeve omogućava nam strateški pristup rješavanju problema. Izuzetno je važno da budemo objektivni u izradi SWOT analize i da ju ne promatramo kroz ružičaste naočale kako bi rezultat strategije bio što izvjesniji.

UNUTRAŠNJE SNAGE (Strength)	UNUTRAŠNJE SLABOSTI (Weakness)
<ul style="list-style-type: none"> Potencijal u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, interes stanovništva lokalne samouprave za izradom projekata i korištenja EU fondova, prirodni potencijali za turizam, kvaliteta život na području Općine, zdravo okruženje zrak, voda, zemlja, prepoznata potreba za digitalizacijom poslovanja i korištenjem obnovljivih izvora energije, ljudi posjeduju određena znanja i vještine za poljoprivrednu proizvodnju te rođen Ferdo Rusan u Pavlin Kloštru. 	<ul style="list-style-type: none"> Neizgrađena komunalna infrastruktura, odlazak mladih i starenje stanovništva, nekonkurentna poljoprivreda, potrebna modernizacija nerazvrstanih cesta, uređenje poljskih puteva, izgradnja kanalizacijske mreže (fekalna i površinska odvodnja), uređenje mjesnih groblja, uređenje društvenih domova, puno malih neorganiziranih tradicionalnih poljoprivrednih proizvođača, nedostaje povezivanje (udruživanje) OPG-a, nedostaju prerađivački kapaciteti poljoprivrednih proizvoda, neorganizirano tržište i prodaja za male OPG-e, ne postoji marketing tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda, nedostatak malih smještajnih kapaciteta, nedovoljna promidžba turističke destinacije, nekorišteni potencijali za izletnički turizam, neiskorišteni potencijal ruralnog turizma, poduzetnici su fokusirani na lokalno tržište, nedovoljno korištenje informatičko komunikacijskih tehnologija u redovnom poslovanju i svakodnevnom životu, digitalizacija poslovanja, nedovoljno prepoznata potreba za edukacijama i stalnim učenjem te niža obrazovna struktura stanovništva.
VANJSKE PRILIKE (Occasions)	VANJSKE PRIJETNJE (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> Članstvo u Europskoj uniji i NATO –savezu, otvaranje tržišta Europske unije, 	<ul style="list-style-type: none"> Pandemija COVID-19, ratna situacija na relaciji Ukrajina i Rusija globalna ekonomska gospodarska kriza,

<ul style="list-style-type: none"> • potencijalni izvori sredstava za razvoj poljoprivrede i gospodarsko socijalnu koheziju u EU strukturnim i kohezijskim fondovima, • globalno sagledavanje tržišnih mogućnosti, • blizina Bjelovara i Zagreba, • povećana potražnja za tradicionalnim i ekološkim poljoprivrednim proizvodima, • povećana potražnja za ruralnim turizmom, • poticanje korištenja obnovljivih izvora energije, • korištenje tehnoloških inovacija, internetskih i informatičkih tehnologija te • poticanje digitalnih i zelenih tehnologija. 	<ul style="list-style-type: none"> • dolazak međunarodne konkurencije, • neadekvatno obrazovanje, • otvoreno tržište – ulazak ostalih "velikih igrača" na malo lokalno tržište, • centralizacija – velika prisutnost odlučivanja u Zagrebu, • birokracija nije prilagođena promjenama i potrebama poduzetništva, obrta i OPG-a, • siva ekonomija i rad na crno, • nedostatak strategije na nacionalnoj razini, • centralizacija upravnih poslova, • visoko porezno opterećenje i represija na poduzetnike, • nerazriješena pravno imovinska stanja zemljanih površina u zemljišnim knjigama, • ukidanje poreznih olakšica te • veće političke nestabilnosti – nemogućnost financiranja razvojnih programa.
--	--

5.2. PEST analiza

PEST analiza služi nam kako bi identificirali trendove i utjecaje koji mogu utjecati na realizaciju postavljenih ciljeva te omogućavaju njihovu objektivnosti i lakše ostvarenje postavljenih mjera i aktivnosti.

Politički utjecaj <ul style="list-style-type: none"> • Ratno stanje u Ukrajini, • gospodarska kriza, • suradnja s BBŽ, • plan i realizacija razvojni programi na nacionalnoj razini, • nedostatak porezne politike fokusirane na razvoj poduzetništva, • nerazumijevanje politike potreba poduzetnika te • velika birokracija i administracija. 	Ekonomski utjecaj <ul style="list-style-type: none"> • Povećanje cijena energenata, • povećanje cijena repromaterijala, • nedostatak radne snage, • tržište ovisno o uvoznim proizvodima, • pandemija COVID-19 utjecala na dobavu proizvoda iz Kine i poskupljenje te • rat u Ukrajini utječe na poskupljenje energenata i sirovina za prerađivačku industriju.
Sociokulturni utjecaj <ul style="list-style-type: none"> • Pandemija COVID-19 utječe na zdravlje populacije, • nedostatak stanovništva, • stara populacija, • mladi odlaze iz RH te • neadekvatno formalno obrazovanje. 	Tehnološki utjecaj <ul style="list-style-type: none"> • Digitalizacija u svim područjima društva, • zelena energija, • nove tehnologije povećavaju konkurentnost, • povećani interes i poticaji za obnovljive izvore energije, • robotizacija poslovnih procesa, • razvoj digitalnog sadržaja te • korištenje umjetne inteligencije.

6. Definiranje kritičnih pitanja

Definiranje kritičnih pitanja izrađuje se temeljem unutrašnjih slabosti identificiranih u SWOT analizi, jer je to područje na koje možemo utjecati. Točnije, direktno je pod našom kontrolom i možemo svojim aktivnostima raditi na promjenama koje želimo stvoriti. Zbog toga je izuzetno važno radi logike izrade same strategije razvoja da se identifikacija kartičnih pitanja jasno definira i bude jasna svakom čitatelju, kao i ljudima koji će raditi na implementaciji ove strategije.

Kako izgraditi komunalnu infrastrukturu?

Kako smanjiti odlazak mladih i starenje stanovništva?

Kako povećati konkurentnost poljoprivrede?

Kako modernizirati nerazvrstane ceste?

Kako urediti poljske puteve?

Kako izgraditi kanalizacijsku mrežu (fekalna i površinska odvodnja)?

Kako urediti mjesna groblja?

Kako urediti društvene domove?

Kako organizirati male poljoprivredne proizvođače?

Kako povezati (udružiti) OPG-e?

Kako izgraditi male prerađivačke kapacitete poljoprivrednih proizvoda?

Kako organizirati prodaju za male OPG-e?

Kako organizirati marketing tradicionalnih poljoprivrednih proizvoda?

Kako izgraditi (otvoriti) privatne smještajne kapacitete?

Kako promovirati promidžbu turističke destinacije?

Kako iskoristiti potencijali za izletnički turizam?

Kako iskoristiti potencijal ruralnog turizma?

Kako poduzetnicima pomoći da izađu izvan okvira lokalnog tržišta?

Kako povećati korištenje informatičko-komunikacijskih tehnologija u redovnom poslovanju i svakodnevnom životu?

Kako povećati digitalizaciju poslovanja poduzetnika?

Kako potaknuti i prepoznati potrebu za edukacijama i stalnim učenjem?

Kako poboljšati obrazovnu strukturu stanovništva?

Identificirana su kritična pitanja prepoznati problemi koje treba riješiti te pomažu lokalnoj samoupravi da definira prioritete, s obzirom na to da su resursi ograničeni.

7. Definiranje dugoročnih ciljeva, razvojnih prioriteta, mjera i aktivnosti

Definiranje dugoročnog cilja identificirano je temeljem dosadašnje analize stanja, SWOT i PEST analize te identificiranih kritičnih pitanja. Također, dugoročni su ciljevi usklađeni s programom za mandatno razdoblje 2021. – 2025. godine. U definirane dugoročne ciljeve ugradit će se razvojni prioriteti, mjere i aktivnosti koji su definirani u poglavlju kritična pitanja.

Dugoročni ciljevi Strateškog plana gospodarskog razvoja Općine Kapela su:

1. Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva

„Potpora razvoju poduzetništva predstavlja ključnu komponentu poticanja lokalnog razvoja. Porast poslovnih aktivnosti ima potencijalno vrlo pozitivne učinke na životni standard stanovništva, uglavnom kroz porast zaposlenosti i osobnih dohodaka.

Potrebno je kontinuirano unapređivati poslovno okruženje te osnaživati aktivnosti za privlačenje investicija u Poslovnoj zoni „dr. Franjo Tuđman“ kako bi se stvorili preduvjeti za povećanje gospodarske aktivnosti, dodatno zapošljavanje i rast.

Transformacija poljoprivrede s ciljem razvoja ekološke i održive proizvodnje te poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda i prodaje na kućnom pragu. Poticanjem malih obiteljskih prerađivačkih kapaciteta povećati će dodanu vrijednost poljoprivrednih proizvoda uz istovremeno zapošljavanje teško upošljive niskokvalificirane radne snage.

Za povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje potrebno je stvoriti preduvjete za povezivanje poljoprivrednih proizvođača te primjenu novih tehnologija jer su oni temelji za prilagođavanje tržišnim trendovima.

Jedan od prioriteta je očuvanje i održavanje šumskih površina jer čine značajan udio u ukupnoj površini Općine Kapela, s naglaskom uređenja šumskih površina uz naselja i turističke objekte – šetnice i poučne staze te isticanje pejzažnih posebnosti pojedinih dijelova.“¹

2. Razvoj društvene i okolišne infrastrukture

„Poseban značaj pridaje se jačanju komunalne, prometne i društvene infrastrukture ulaganjem u sustave vodovoda i odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda jer je ona pokretač razvoja svake lokalne zajednice i intervencije unutar ovog prioriteta će imati pozitivne učinke na gospodarski razvoj.

U okviru ovog prioriteta planira se provedba projekata i aktivnosti ulaganja u društvenu infrastrukturu različitih namjena (izgradnja i rekonstrukcija sportskih objekata, društvenih domova i dr.)“²

3. Demografska revitalizacija prostora i povećanje kvalitete života svih stanovnika

„Prioritet će doprinijeti ublažavanju opadanja broja stanovnika Općine, potaknuti pozitivne trendove općeg kretanja broja stanovnika te Općinu Kapela učiniti privlačnim za doseljavanje stanovništva.

Zaustavljanje iseljavanja mladih omogućavanjem kvalitetnije skrbi o mladim obiteljima s djecom, poticanjem otvaranja radnih mjesta, otvaranjem vrtića i dodatnih sadržaja koji su potrebni za ostanak mladih u ruralnim prostorima samo su neke od intervencija unutar prioriteta.

Potrebno je poboljšati dostupnost primarne zdravstvene zaštite te poticati programe socijalnih usluga za starije i nemoćne osobe unutar kućanstva. Podrška rada udrugama civilnog društva na području općine,

¹ Izvor: Općina Kapela, Provedbeni program Općine Kapela za mandatno razdoblje 2021.-2025. prosinac 2021., stranica 20,

² IBID, stranica 20

posebno iz područja sporta i kulture rezultirat će očuvanjem tradicije i kulture te poticanjem zdravih životnih navika.“³

Sukladno definiranim dugoročnim ciljevima definiramo razvojne prioritete. Svaka jedinica lokalne samouprave financira se iz vlastitih prihoda koji se ostvaruju kao izvorni prihodi i dotacija države. U zadnjih nekoliko godina velik izvor sredstava su EU fondovi koji financiraju različite projekte lokalne samouprave. Izvorni prihodi ostvaruju se temeljem poreza na dohodak, poreza na nekretninu, poreza na potrošnju i ostalih.

Tako su razvojni prioriteti za sljedeće dugoročne ciljeve:

Dugoročni cilj 1. Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioriteti	Mjere	Aktivnosti	Projekti/odluke
1. Razvoj gospodarstva	<ol style="list-style-type: none"> Promocija poduzetničke zone <i>dr. Franjo Tuđman</i>. Poticajne mjere za investitore koji ulažu u zonu. Savjetodavna pomoć za investitore koji žele osigurati bespovratna sredstva za ulaganje u Zonu. Predstavljanje prednosti digitalizacije gospodarstva i poduzetništva. 	<ul style="list-style-type: none"> Promidžbena kampanja 2-3 puta godišnje, oslobađanje komunalnog doprinosa i komunalne naknade za investitore u Zonu, savjetodavna pomoć za investitore koji žele poticajna sredstva EU i HR zakonodavstva te promidžba digitalizacije poslovanja. 	<ul style="list-style-type: none"> Svaka 4 mjeseca ponoviti promidžbu poduzetničke zone, Odluke Vijeća o oslobađanju komunalne naknade i komunalnog doprinosa za investitore te kupovina zemljišta za kunu, besplatno predstavljanje poticajnih mogućnosti za investitore EU sredstva i Zakon o poticanju ulaganja, kredita HBORa i HAMAG Bicro jamstva te predstavljanje mogućnosti digitalizacije poslovanja za poduzetnike.
2. Razvoj poduzetništva i obrtništva	<ol style="list-style-type: none"> Obrazovanje i osposobljavanje za poduzetništvo. Virtualni poduzetnički start-up HUB za poduzetnike. Izgradnja uslužnog poduzetničkih inkubatora. Poticanje ženskog poduzetništva. Poticanje poduzetništva mladih. 	<ul style="list-style-type: none"> Sufinanciranje edukacija i osposobljavanja za mlade poduzetnike, formiranje virtualnog poduzetničkog start-up HUB-a (mentorski program), izgradnja uslužnog poduzetničkog inkubatora u Jabučeti, izgradnja proizvodnog poduzetničkog inkubatora u poduzetničkoj zoni, poticajne mjere za pokretanje ženskog poduzetništva te poticajne mjere za mlade poduzetnike. 	<ul style="list-style-type: none"> Donošenje odluke o sufinanciranju osposobljavanja poduzetničkim i socijalnim vještinama, formiranje i sufinanciranje virtualnog poduzetničkog start-up HUB-a (mentorski program), izgradnja uslužnog poduzetničkog inkubatora Jabučeta, izgradnja proizvodno poduzetničkog inkubatora u poduzetničkoj zoni <i>dr. F.T.</i>, održavanje nacionalne konferencije o ženskom poduzetništvu i promoviranje poduzetničkih mogućnosti u Općini Kapela te donošenje odluke o poticajnim mjerama za mlade poduzetnike.
3. Razvoj poljoprivrede i turizma	<ol style="list-style-type: none"> Obrazovanje i osposobljavanje za preradu i agroturizam. Razvoj kratkih lanaca prerade. Poticanje izgradnje manjih prerađivačkih kapaciteta. Poticanje izgradnje ponude agroturizma. Razvoj i promocija turističke destinacije. 	<ul style="list-style-type: none"> Sufinanciranje edukacija i osposobljavanja za preradu i agroturizam, razvoj projekata kratak lanac opskrbe poljoprivrednih proizvoda, razvoj poticajnih mjera za izgradnju prerađivačkih kapaciteta te razvoj i razrada poticajnih mjera za poticanje izgradnje ponuda 	<ul style="list-style-type: none"> Donošenje Odluke Vijeća o sufinanciranju osposobljavanja za preradu i agroturizam, organiziranje mentorstva o mogućnostima prerade i kratki lanac opskrbe, donošenje <i>Odluke o poticajnim mjerama za izgradnju prerađivačkih kapaciteta te</i> donošenje <i>Odluke o poticajnim mjerama za poticanje agroturizma, prodaju na kućnom pragu, razvoj</i>

³ IBID, stranica 20

		agroturizma, prodaju na kućnom pragu, izletničkog turizma, - razvoj i razrada poticajnih mjera za zajedničku, - poticanje razvoja te - poticanje razvoja smještajnih kapaciteta.	<i>izletničkog turizma i otvaranje smještajnih kapaciteta.</i>
--	--	---	--

Dugoročni cilj 2. Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioriteti	Mjere	Aktivnosti	Projekti/odluke
4. Razvoj društvene infrastrukture	15. Izgradnja dječjih igrališta.	Izgradnja dječjih igrališta na području Općine.	Izgradnja dječjih igrališta na području Općine.
	16. Uređenje društvenih domova.	Uređenje društvenih domova na području Općine.	Uređenje društvenih domova na području Općine.
	17. Prostorno i urbanističko planiranje.	Prilagodba prostorno planske dokumentacije potrebama poduzetnika i investitora.	Odluka o izmjeni prostornog plana.
5. Razvoj komunalne infrastrukture	18. Komunalno gospodarstvo.	<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture te - rekonstrukcija, izgradnja i investicijsko održavanje komunalne opreme. 	Izgradnja pročištača otpadnih voda. Izgradnja kanalizacijskog sustava. Proširenje vodovodne mreže. Energetski učinkovita javna rasvjeta. Izgradnja plinovoda. Izgradnja pješačkih i biciklističkih staza.
	19. Protupožarna i civilna zaštita.	Aktivnosti vezane za pružanje vatrogasne i civilne zaštite.	Izgradnja vatrogasnog centra.
	20. Promet i održavanje javnih prometnica.	Rekonstrukcija i sanacija nerazvrstanih cesta i poljskih puteva.	Projekti sanacije i rekonstrukcije nerazvrstanih cesta.
6. Razvoj zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	21. Zaštita i unapređenje okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije.	Uspostava cjelovitog sustava za održivo gospodarenje otpadom. Održivo gospodarenje javnim, poljoprivrednim i šumskim prostorom. Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije.	Projekti zaštite okoliša. Projekti korištenja OIE. Projekti energetske učinkovitosti.
7. Razvoj lokalne uprave	22. Lokalna uprava i administracija.	Digitalizacija lokalne uprave. Izgradnja lokalne infrastrukture.	Projekt digitalne lokalne uprave, mogućnost dostave svih zahtjeva elektroničkim putem.

8. Definiranje mjera, projektnih aktivnosti i odluka te povezivanje s proračunom

Strateškim planom gospodarskog razvoja definirana su tri (3) dugoročna cilja, deset (10) razvojnih prioriteta i dvadeset i devet (29) mjera.

U ovom je dokumentu naglasak na razvoju gospodarstva kako bi se osiguralo povećanje izvornih prihoda te kako bi omogućili financiranje ostalih potreba koje financira lokalna samouprava.

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 1		Razvoj gospodarstva			
Mjera 1		Promocija poduzetničke zone <i>dr. Franjo Tuđman</i> .			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Promidžba mogućnosti ulaganja u zonu za investitore	Predstaviti mogućnosti koje pruža poduzetnička zona	Slanje narudžbenice za promidžbu poduzetničke zone		3 promidžbene kampanje godišnje	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
20.000 x 3 = 60.000 kn	Promidžba poduzetničke zone <i>dr. Franjo Tuđman</i>	Provedene promidžbene kampanje godišnje. Pismeni upiti investitora. Investitor potpisao ugovor i kupio zemljište u zoni.		3 kampanje. 10 pismenih upita. 3 prodaja zemljišta.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 prodanih parcela		3	5	4	4

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 1		Razvoj gospodarstva			
Mjera 2		Poticajne mjere za investitore koji ulažu u zonu.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Poticajne mjere za investitore koji ulažu u zonu.	Poticajne mjere Općine (oslobađanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa) za investitore koji ulažu u poduzetničku zonu.	Donošenje Odluke na sjednici Općinskog vijeća.		Objavljena Odluka u općinskom vjesniku.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	

0	Poticajne mjere za investitore koji ulažu u poduzetničku zonu <i>dr. Franjo Tuđman</i> .	Investitori koriste mjere.	3 investitora.		
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 investitora		3	5	4	4

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 1		Razvoj gospodarstva			
Mjera 3		Savjetodavna pomoć za investitore koji žele osigurati bespovratna sredstva za ulaganje u zonu.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti za provedbu mjere		
Savjetodavna pomoć za investitore koji žele osigurati bespovratna sredstva za ulaganje u zonu.	Predstaviti mogućnosti EU fondova i <i>Zakona o poticanju investicija</i> za investitore.	Slanje narudžbenice za savjetodavnu pomoć investorima u poduzetničku zonu.	3 savjetovanja godišnje.		
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica		
3 x 3000 = 9.000 kn	Intelektualne usluge.	Investitori koriste EU fondove i <i>Zakon o poticanju</i> za investitore.	3 investitora.		
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 investitora		3	5	4	4

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 1		Razvoj gospodarstva			
Mjera 4		Predstavljanje prednosti digitalizacije gospodarstva i poduzetništva.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti za provedbu mjere		
Predstavljanje prednosti digitalizacije gospodarstva i poduzetništva.	Motivirati poduzetnike na digitalizaciju poslovanja i povećanje konkurentnosti.	Slanje narudžbenice za predstavljanje digitalizacije poslovanja.	3 predstavljanja digitalizacije godišnje.		
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica		
0 investitora		3	5	4	4

3 x 3000 = 9.000 kn	Intelektualne usluge.	- Poduzetnici zainteresirani za digitalizaciju poslovanja.	- 3 poduzetnika.		
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika		3	5	4	4

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 2		Razvoj poduzetništva			
Mjera 5		Obrazovanje i osposobljavanje za poduzetništvo.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Obrazovanje i osposobljavanje za poduzetništvo.	Motivirati radno aktivno stanovništvo i educirati ih na pokretanje poduzetničke aktivnosti.	Slanje narudžbenice za osposobljavanje za poduzetništvo.		5 radionica od razvoja ideje do realizacije.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
5 x 3000 = 15.000 kn	Intelektualne usluge.	Poduzetnici zainteresirani za edukaciju.		10 poduzetnika.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika		10	10	10	10

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 2		Razvoj poduzetništva			
Mjera 6		Virtualni poduzetnički start-up HUB za poduzetnike.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Virtualni poduzetnički start-up HUB za poduzetnika (mentorski online program).	Pružiti podršku poduzetnicima početnicima kroz njihov start-up.	Slanje narudžbenice za start-up mentorski program za poduzetništvo.		20 sati mentorskog rada od ideje do tržišta. 10 polaznika.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
200 x 250 = 50.000 kn	Intelektualne usluge.	Poduzetnici koriste program i razvijaju svoj posao.		10 poduzetnika.	

Polazna vrijednost	Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika	10	10	10	10

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 2		Razvoj poduzetništva			
Mjera 7		Izgradnja uslužnog poduzetničkog inkubatora.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti za provedbu mjere		
Izgradnja uslužnog poduzetničkog inkubatora u Jabučeti.	Izgraditi proizvodno uslužni poduzetnički inkubator u naselju Jabučeti.	Prijava na natječaj za izgradnju poduzetničke infrastrukture. Građevinska dozvola. Javna nabava.	Izraditi projektnu dokumentaciju i dobiti građevinsku dozvolu.		
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica		
7.500.000 kn	Izvođenje radova.	Poduzetnici koriste poduzetnički inkubator.	12 poduzetnika.		
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika		0	2	5	3

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 2		Razvoj poduzetništva			
Mjera 8		Poticanje ženskog poduzetništva.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere	Aktivnosti za provedbu mjere		
Poticanje ženskog poduzetništva.	Poticati žensko poduzetništvo i mogućnosti poduzetničke infrastrukture na području Općine.	Organiziranje konferencije o ženskom poduzetništvu na nacionalnoj razini.	1 konferencija godišnje.		
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata	Jedinica		
50.000 kn	Organizacijski troškovi. Medijski troškovi.	Broj poduzetnica sudionica konferencije. Novinski članci.	100 poduzetnica.		
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika		0	2	5	3

0 poduzetnica	100	100	100	100
---------------	-----	-----	-----	-----

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 2		Razvoj poduzetništva			
Mjera 9		Poticajne mjere za mlade poduzetnike.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Poticajne mjere za mlade poduzetnike.	Kroz poticajne mjere potaknuti mlade poduzetnike za korištenje poduzetničke infrastrukture i poticajne mjere.	Donošenje Odluke na sjednici Općinskog vijeća.		Objavljena Odluka u općinskom vjesniku.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
50.000 kn	Poticajne mjere za mlade poduzetnike.	Broj mladih poduzetnika.		5 poduzetnika.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 investitora		5	5	5	5

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 3		Razvoj poljoprivrede i turizma			
Mjera 10		Obrazovanje i osposobljavanje za preradu i agroturizam.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Obrazovanje i osposobljavanje za preradu i agroturizam.	Motivirati radno aktivno stanovništvo i educirati za pokretanje poduzetničke aktivnosti.	Slanje narudžbenice za osposobljavanje.		4 radionica o preradi poljoprivrednih proizvoda i agroturizma.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
4 x 3000 = 12.000 kn	Intelektualne usluge.	Poljoprivrednici i poduzetnici zainteresirani za edukaciju.		10 poduzetnika/ca.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika		10	10	10	10

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 3		Razvoj prerade i agroturizma			
Mjera 11		Razvoj kratkih lanaca prerade.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Organiziranje mentorskog programa za kratke lance opskrbe.	Poljoprivrednim proizvođačima pomoći u razvoju prerađivačkih kapaciteta.	Slanje narudžbenice za mentorski program za poljoprivredne proizvođače.		20 sati mentorskog rada od ideje do tržišta. 5 polaznika.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
100 x 250 = 25.000 kn	Intelektualne usluge.	Poduzetnici koriste program i razvijaju svoj posao.		5 poduzetnika.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 poduzetnika		5	5	5	5

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 3		Razvoj poljoprivrede i agroturizma			
Mjera 12		Poticajne mjere za izgradnju manjih kapaciteta prerade.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Poticajne mjere za poljoprivredne prerađivače.	Kroz poticajne mjere potaknuti poljoprivredne proizvođače za izgradnju prerađivačkih kapaciteta.	Donošenje Odluke na sjednici Općinskog vijeća. Oslobađanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa.		Objavljena Odluka u općinskom vjesniku.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
-	Poticajne mjere za poljoprivredne prerađivače.	Broj poljoprivrednih prerađivača.		5 poljoprivrednika.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 investitora		5	5	5	5

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 3		Razvoj poljoprivrede i agroturizma			
Mjera 13		Poticajne mjere za izgradnju agroturističkih kapaciteta.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Donošenje Odluke o poticajnim mjerama za poticanje agroturizma, prodaju na kućnom pragu, razvoj izletničkog turizma i otvaranje smještajnih kapaciteta.	Kroz poticajne mjere potaknuti poljoprivredne proizvođače za izgradnju agroturističkih kapaciteta i izletničkog turizma te prodaje na vlastitom pragu.	Donošenje Odluke na sjednici Općinskog vijeća. Oslobađanje komunalne naknade i komunalnog doprinosa.		Objavljena Odluka u općinskom vjesniku.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
-	Poticajne mjere za agroturizam.	Broj poljoprivrednika u agroturizmu.		5	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 investitora		5	5	5	5

Dugoročni cilj 1		Razvoj gospodarstva, poduzetništva, poljoprivrede i obrtništva			
Razvojni prioritet 3		Razvoj poljoprivrede i turizma			
Mjera 14		Razvoj i promocija turističke destinacije.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Promidžba turističke destinacije Kapela – Bilogora.	Predstaviti turističke mogućnosti koje se pružaju na područje Općine.	Slanje narudžbenice za promidžbu poduzetničke zone.		2 promidžbene kampanje godišnje.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
20.000 x 2 = 40.000 kn	Promidžba turističke destinacije Kapela – Bilogora.	Provedene promidžbene kampanje godišnje.		2 kampanje.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 kampanja		2	2	2	2

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 4		Razvoj društvene infrastrukture			
Mjera 15		Izgradnja dječjih igrališta.			
REFORMSKA MJERA					
Reformaska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Izgradnja dječjih igrališta na području Općine.	Izgradnja dječjih igrališta na području Općine.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Odluka o dodjeli sredstava i osiguranje u proračunu za projektnu dokumentaciju i poticanje privatnih osoba.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
50.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine za izgradnju dječjih igrališta.	Broj izgrađenih igrališta po naseljima.		2 godišnje.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 igrališta		0	2	2	2

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 4		Razvoj društvene infrastrukture			
Mjera 16		Uređenje društvenih domova.			
REFORMSKA MJERA					
Reformaska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Uređenje društvenih domova.	Uređenje društvenih domova na području Općine.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu za projektnu dokumentaciju.		Odluka o dodjeli sredstava i osiguranje u proračunu za projektnu dokumentaciju. Prijava na EU natječaje.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
50.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine za projektnu dokumentaciju i prijavu na EU natječaje.	Broj društvenih domova po naseljima.		2 godišnje.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0 uređenih društvenih domova		2	2	2	2

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 4		Razvoj društvene infrastrukture			
Mjera 17		Prostorno urbanističko planiranje.			
REFORMSKA MJERA					
Reformaska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Prostorno urbanističko planiranje.	Prostorno urbanističko planiranje.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu za izmjenu prostornog plana.		Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu za izmjenu prostornog plana.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
20.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Novi prostorni plan usvojen na Općinskom vijeću.		Prema potrebi.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		0	1	0	1

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 5		Razvoj komunalne infrastrukture			
Mjera 18		Komunalno gospodarstvo.			
REFORMSKA MJERA					
Reformaska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Komunalno gospodarstvo.	Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture. Rekonstrukcija, izgradnja i investicijsko održavanje komunalne opreme.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Izgradnja pročistača otpadnih voda. Izgradnja kanalizacijskog sustava. Proširenje vodovodne mreže. Energetski učinkovita javna rasvjeta. Izgradnja plinovoda. Izgradnja pješačkih i biciklističkih staza.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
1.000.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Metri nove kanalizacije, vodoopskrbe, plinifikacije, pješačke i biciklističke staze te stupovi javne rasvjete.		Metri.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		100	100	100	100

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 5		Razvoj komunalne infrastrukture			
Mjera 19		Protupožarna i civilna zaštita.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Protupožarna i civilna zaštita.	Izgradnja vatrogasnog centra.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Izgradnja vatrogasnog centra.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
500.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Izgrađen vatrogasni centar.		Objekt.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		0	1	0	0

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 5		Razvoj komunalne infrastrukture			
Mjera 20		Promet i održavanje javnih prometnica.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Promet i održavanje javnih prometnica.	Rekonstrukcija i sanacija nerazvrstanih cesta te poljskih puteva.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Sanacija i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i poljskih puteva.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
500.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Kilometri saniranih nerazvrstanih cesta i poljskih puteva.		Kilometar.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		10	10	10	10

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 6		Razvoj zaštite okoliša, energetske učinkovitosti i obnovljivih			
Mjera 21		Zaštita i unapređenje okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije.			
REFORMSKA MJERA					
Reformna mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni/upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Zaštita i unapređenje okoliša i korištenje obnovljivih izvora energije.	Zaštita i unapređenje okoliša i korištenje obnovljivih izvora.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Projekti zaštite okoliša. Projekti korištenja OIE. Projekti energetske učinkovitosti.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
100.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Broj izvršenih projekata.		Broj projekata.	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		2	2	2	2

Dugoročni cilj 2		Razvoj društvene i okolišne infrastrukture			
Razvojni prioritet 7		Razvoj lokalne uprave			
Mjera 22		Lokalna uprava i administracija energije.			
REFORMSKA MJERA					
Reformna mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Lokalna uprava i administracija energije.	Digitalizacija lokalne uprave. Izgradnja lokalne infrastrukture. Projekt digitalne lokalne uprave, mogućnost dostave svih zahtjeva elektroničkim putem.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Jeftina nabava i realizacija projekta.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
100.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Provedena digitalizacija unutar lokalne uprave.		1	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		0	0	1	0

Dugoročni cilj 3		Demografska revitalizacija prostora i povećanje kvalitete života svih stanovnika			
Razvojni prioritet 8		Razvoj demografije			
Mjera 23		Odgoj i obrazovanje.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Odgoj i obrazovanje.	Aktivnosti vezane za odgoj, obrazovanje i tehničku kulturu. Dodjela stipendija studentima.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Raspisivanje natječaja za učenike i studente.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
50.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Broj dodijeljenih stipendija.		50	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		25	50	50	50

Dugoročni cilj 3		Demografska revitalizacija prostora i povećanje kvalitete života svih stanovnika			
Razvojni prioritet 8		Razvoj demografije			
Mjera 24		Briga o djeci.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Briga o djeci.	Unaprjeđenje uvjeta za predškolski odgoj i obrazovanje.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Izgradnja dječjeg vrtića.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
7.500.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine i dobivena sredstva iz EU fondova.	Izgrađen dječjeg vrtića.		1	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		0	0	0	1

Dugoročni cilj 3		Demografska revitalizacija prostora i povećanje kvalitete života svih stanovnika			
Razvojni prioritet 8		Razvoj demografije			
Mjera 25		Demografija.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Demografija.	Razvoj poticajnih mjera za mlade obitelji.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Raspisivanje natječaja za mlade obitelji.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
50.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine.	Broj dodijeljenih sredstava.		5	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		5	5	5	5

Dugoročni cilj 3		Demografska revitalizacija prostora i povećanje kvalitete života svih stanovnika			
Razvojni prioritet 9		Razvoj socijalne skrbi			
Mjera 26		Socijalna skrb.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Socijalna skrb.	Izgradnja centra za osobe s posebnim potrebama. Izgradnja doma za starije i nemoćne.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Izgradnja centra za osobe s posebnim potrebama. Izgradnja doma za starije i nemoćne.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
10.500.000	Osigurana sredstva u proračunu Općine i dobivena sredstva iz EU fondova.	Izgradnja centra za osobe s posebnim potrebama. Izgradnja doma za starije i nemoćne.		1 1	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		0	0	1	1

Dugoročni cilj 3		Demografska revitalizacija prostora i povećanje kvalitete života svih stanovnika			
Razvojni prioritet 10		Razvoj kulture i sporta			
Mjera 27		Kultura, tjelesna kultura i sport.			
REFORMSKA MJERA					
Reformska mjera (novi način ostvarenja)	Cilj mjere	Pravni / upravni instrumenti provedbe mjere		Aktivnosti za provedbu mjere	
Kultura, tjelesna kultura i sport.	Izgradnja ribičkog doma. Izgradnja sportskog centra. Izgradnja nogometnog stadiona.	Odluka na Općinskom vijeću i osiguranje sredstava u proračunu.		Izgradnja ribičkog doma. Izgradnja sportskog centra. Izgradnja nogometnog stadiona.	
Fiskalne posljedice za lokalni proračun	Aktivnost / projekt u lokalnom proračunu	Pokazatelj rezultata		Jedinica	
15.500.000 kn	Osigurana sredstva u proračunu Općine i dobivena sredstva iz EU fondova.	Izgradnja ribičkog doma. Izgradnja sportskog centra. Izgradnja nogometnog stadiona.		3	
Polazna vrijednost		Ciljana vrijednost 2022.	Ciljana vrijednost 2023.	Ciljana vrijednost 2024.	Ciljana vrijednost 2025.
0		0	1	1	1

9. Zaključak

Analiza stanja pokazala nam je da postoje prirodni resursi i lokacijske prednosti Općine Kapela. Međutim, najviše nedostaju ljudi kao pokretači svih aktivnosti i nositelji znanja. Upravo je izazov svakog gospodarskog razvoja osigurati osnovne pokretačke resurse, koji će omogućiti razvoj poduzetništva i gospodarstva.

U sklopu analize stanja proveli smo primarna i sekundarna istraživanja koja su nam dala jasan uvid u trenutno stanje gospodarstva, stanovništva i infrastrukture na području Općine Kapela.

Aktiviranje resursa u obliku izgradnje poduzetničke infrastrukture, a to su poduzetnička zona, poduzetnički inkubator i virtualni poduzetnički HUB, zajedno s nacionalnim mjerama za razvoj gospodarstva omogućit će lakši ulazak radno-aktivnog stanovništva u poduzetništvo te dolazak investitora koji će prepoznati prednosti koje nudi poduzetnička zona, blizina glavnih cesta, blizina Bjelovara, jeftino zemljište, oslobađanje od komunalnih doprinosa i naknada. Upravo je blizina Bjelovara važna kao županijsko, administrativno i trgovačko središte tog dijela Bjelovarsko-bilogorske županije, što je potencijalno tržište prodaje i radne snage u slučajevima kad ih nema dovoljno s područja Općine ili se traži specifična kvalifikacija radne snage.

Glavni dosadašnji razvoj gospodarstva temeljio se na razvoju poljoprivrede, iako postoje mogućnost ulaganja u primarnu proizvodnju, a što su pojedini poljoprivrednici iskoristili. Kroz mjere ruralnog razvoja ostaje izazov daljnjeg razvoja poljoprivrede u povećanje produktivnosti te manjih kapaciteta prerade i prodaje na regionalno tržište. Upravo je pravi izazov povezivanje poljoprivredne proizvodnje s turizmom i kroz turističku ponudu, posebno smještaj, stvarati globalnu ponudu te s prirodnim ljepotama i gastronomijom stvarati te osigurati konkurentsku turističku ponudu. Zbog ovog smo poseban naglaska dali na razvoju poduzetništva žena i mladih koje treba dodatno motivirati, osnažiti i educirati kako bi odluka o ulasku u svijet poduzetništva bila lakša i za njih održiva.

Razvoj komunalne i društvene infrastrukture omogućava normalno funkcioniranje stanovništva i ispunjavanja svih njihovih potreba. Također, osnovni je preduvjet da bi ljudi živjeli na nekom području te je pretpostavka daljnjeg rasta i razvoja.

Poseban fokus stavljen je na demografiju kao važan element ostanka ljudi i razvoja nekog prostora. Bez demografske obnove i radno-aktivnog stanovništva bit ćemo prisiljeni uvoziti radnu snagu.

Sve definirane aktivnosti u ovoj strategiji spojili smo s proračunom na način da smo definirali vrijednost svake aktivnosti te u fazi donošenja proračuna Općine Kapela za novu fiskalnu godinu mogu se ubaciti stavke iz ovog *Strateškog plana gospodarskog razvoja Općine Kapela*.

Strategija je gospodarskog razvoja proces u kojem iz jedne točke želimo doći u drugu točku, koju smo definirali razvojnom vizijom. Kako bi ovaj put bio ostvariv za Općinu Kapela, nije dovoljno samo imati razvojne projekte koje će netko drugi financirati, nego i donijeti određene odluke kako bi se stvorili preduvjeti ili ostvarili ti projekti i zadani ciljevi. Stoga smo po prvi put stavili u aktivnosti i određene odluke koje se trebaju donijeti kako bi ciljevi bili ostvarivi i došli do željene vizije razvoja Općine Kapela.